

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA BRAMBORY

2025

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Agra Europe – Potato Markets
Český statistický úřad
Český bramborářský svaz, z. s.
Český škrobářský svaz
Generální ředitelství cel
Ministerstvo financí
Ministerstvo zemědělství
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Státní zemědělská a potravinářská inspekce
Státní zemědělský intervenční fond
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod, s.r.o.
Ústav zemědělské ekonomiky a informací

Odbor rostlinných komodit MZe

Odpovědný odborný redaktor:

Ing. Jan Žížka, MZe

Ředitel Odboru rostlinných komodit:

Ing. Zdeněk Trnka, MZe

Autor touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Termín **hospodářský rok**, který je ve zprávě používán, začíná pro komoditu **brambory 1. 7. a končí 30. 6. následujícího kalendářního roku**.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny zájemce z řad studentů, pedagogů odborných škol a podnikatelských subjektů a dalších k dispozici také na internetu na adrese: www.mze.gov.cz

Autor fotografie:

Ing. Jan Žížka

Vydalo: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 65/17, 110 00 Praha I
Internet: www.mze.gov.cz, e-mail: info@mze.gov.cz

ISBN 978-80-7434-854-9, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
BRAMBORY

PROSINEC
2025

OBSAH

Úvod	4
Souhrn	4
Zásahy státu u komodity brambory.	6
Kontrola kvality a zdravotního stavu konzumních brambor.	14
Fytosanitární podmínky obchodu s bramborami v rámci EU a při dovozu brambor ze třetích zemí	17
Pěstování a trh brambor v Evropě	20
Vývoj pěstování a trhu brambor v ČR	23
Brambory rané	30
Brambory ostatní.	33
Brambory sadbové	36
Výrobky a polotovary z brambor.	39
Škrob bramborový a brambory určené k výrobě bramborového škrobu.	43
Přílohy	45

SEZNAM VYBRANÝCH ZKRATEK

AMI	Agrarmarkt Informations – Gesellschaft mbH Bonn
BISS	Základní podpora příjmu pro udržitelnost
CC	Kontroly podmíněnosti (Cross compliance)
CIS	Podpora příjmu vázaná na produkci (dříve VCS)
CRISS	Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost
CPV	Cena průmyslových výrobců
Cs	Clavibacter sepeдонicus, původce bakteriální kroužkovitosti bramboru
CZV	Cena zemědělských výrobců
ČBS	Český bramborářský svaz, z. s.
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠS	Český škrobárenský svaz
DPH	Daň z přidané hodnoty
DZES	Dobry zemědělský a environmentální stav půdy
EHS	Evropské hospodářské společenství
EK	Evropská komise
EUR	Euro, společná měnová jednotka 19 zemí EU
EU	Evropská unie
EU 4	Bramborářsky nejvyspělejší země EU (Nizozemsko, Francie, Belgie, Německo)
FAO	Organizace pro zemědělství a výživu
GŘ	Generální ředitelství cel Praha
KN	Kombinovaná nomenklatura, systém celního číselného označování zboží
LPIS	Veřejný registr půdy
MF	Ministerstvo financí
MJ	Měrná jednotka
MZe	Ministerstvo zemědělství
NAZV	Národní agentura pro zemědělský výzkum
NK	Nařízení Komise
NR	Nařízení Rady
NV	Nařízení vlády
Rs	Ralstonia solanacearum, původce bakteriální hnědé hniloby bramboru
Sb.	Sbírka zákonů
SAPS	Jednotná platba na plochu na 1 ha zemědělské půdy
SC	Spotřebitelská cena
SDO	Seznam doporučených odrůd
SOT	Společná organizace trhu
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
SVZ	Situační a výhledová zpráva
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
TIS SZIF	Tržní informační systém Státního zemědělského intervenčního fondu
VCS	Dobrovolná podpora vázaná na produkci
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský Brno
VÚB	Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod, s. r. o.
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací

ÚVOD

Situační a výhledová zpráva BRAMBORY prosinec 2025 obsahuje údaje ČSÚ a další informace z kalendářního roku 2025 a navazuje tak na zprávu vydanou v prosinci 2024. Údaje za rok 2025 jsou zpracovány na základě dat dostupných k 31. prosinci 2025, pokud není uvedeno jinak. V první části zprávy jsou uvedeny zásahy státu vztahující se ke komoditě brambory. Další část je zaměřena na sledování jakosti tržních brambor v České republice a pěstování brambor v Evropě. Hlavní část zprávy je věnována problematice pěstování a zpracování brambor v České republice a vývoji cen na tuzemském trhu. Její součástí je i problematika výroby bramborového škrobu v České republice.

SOUHRN

V roce 2025 bylo podle údajů ČSÚ v ČR osázeno celkem 30 060 ha brambor, z toho plocha raných činí 1 908 ha, pozdních konzumních 18 883 ha, pro produkci škrobu 6 379 ha a plocha sadbových brambor 2 890 ha. Z celkových ploch brambor připadá na zemědělský sektor 24 174 ha a na domácnosti 5 886 ha. Sklizeň brambor dle údajů ČSÚ dosáhla 866 220 t a průměrný výnos činil 28,82 t/ha.

V roce 2024 činila podle údajů ČSÚ sklizňová plocha brambor celkem 28 725 ha, z toho v zemědělském sektoru 22 747 ha a v rámci samozásobení domácností (plochy do 1 ha) 5 978 ha. Celková produkce brambor dosáhla 783,7 tis. t. V zemědělském sektoru bylo sklizeno 655,5 tis. t a v sektoru domácností 128,2 tis. t brambor. Průměrný hektarový výnos v roce 2024 činil 27,28 t/ha.

Podle údajů ČSÚ v roce 2025 činila celková osázená plocha raných brambor 1 908 ha, v zemědělském sektoru 701 ha a odhad za domácnosti je 1 207 ha. Produkce dosáhla 35,8 tis. t s hektarovým výnosem 18,78 t/ha.

V hospodářském roce 2024/25 bylo do ČR dovezeno 160,8 tis. t pozdních konzumních brambor. Průměrná deklarovaná dovozní hodnota činila 7,96 Kč/kg. Ve stejném období bylo z ČR vyvezeno 29,9 tis. t pozdních konzumních brambor v průměrné deklarované vývozní hodnotě 9,20 Kč/kg.

V hospodářském roce 2024/25 dosáhly podle údajů ČSÚ sklizňové plochy brambor ostatních (brambory pozdní konzumní a brambory pro výrobu škrobu) 25,3 tis. ha a celková produkce dosáhla 761,0 tis. tun. Průměrný hektarový výnos činil 30,13 t/ha. V zemědělském sektoru bylo osázeno 20 583 ha a dopočet plochy domácností činil 4 679 ha.

Průměrná CZV brambor konzumních pozdních za rok 2025 dosáhla 6,20 Kč/kg.

Spotřeba brambor kolísá na úrovni 65–70 kg/osobu.

Ve výrobcích a polotovarech z brambor (kromě bramborového škrobu) bylo v hospodářském roce 2024/25 dovezeno po konverzním přepočtu 288,2 tis. tun brambor. Vyvezeno bylo ve stejném období 60,9 tis. tun přepočtených na syrové brambory.

Na výrobu bramborového škrobu bylo v roce 2025 zpracováno 210,2 tis. t brambor. Jejich průměrný výnos činil 35,76 t/ha při 18,30 % škrobnatosti. Celkem bylo nakoupeno 45 003 t bramborového škrobu.

V roce 2025 bylo provedeno celkem 180 kontrol u 62 kontrolovaných osob, kdy byla ověřována jakost a správnost označení u brambor. Prověřeno bylo celkem 242 šarží brambor, nevyhovujících šarží bylo zjištěno 33 (13,6 %). Na přítomnost cizorodých látek bylo analyzováno 37 vzorků brambor. Přítomnost pesticidů byla ověřována u 23 vzorků brambor. Všechny vzorky byly vyhodnoceny jako vyhovující. Analýza brambor ke zjištění obsahu kadmia a olova byla provedena u 4 vzorků bez překročení limitu. Glykoalkaloidy byly stanovovány u 11 vzorků. Množství dusičnanů bylo zjišťováno u 4 vzorků.

V roce 2025 nebyl laboratorně potvrzen žádný výskyt Cs ani Rs v sadbových či nesadbových hlízách bramboru. Ve stejném období však byl laboratorně potvrzen výskyt Rs ve 4 vzorcích závlahové vody odebraných z vodních toků (Opatovický kanál, zavlažovací kanál Krhovice – Hevlín a Labe).

V roce 2025 byl na území ČR zjištěn i výskyt had'átka bramborového (*Globodera rostochiensis*) a rakoviny bramboru (*Synchytrium endobioticum*). Výskyt had'átka bramborového byl potvrzen na pozemku určeném k množení sadbových brambor ve třech pozitivních vzorcích zeminy ještě před výsadbou brambor, výskyt rakoviny bramboru byl potvrzen v konzumních hlízách bramboru pocházejících z intravilánu obce ze soukromé zahrádky oznamovatele.

V roce 2025 bylo do uznávacího řízení dle ÚKZÚZ přihlášeno 2 704,49 ha brambor. Oproti roku 2024 to znamenalo zvýšení plochy o 148 ha, což je ve srovnání s předešlými roky malý nárůst. Rozhodující množství sadby brambor se do ČR dováží z Německa a Nizozemska.

V roce 2025 pokračovalo na základě pověření ÚKZÚZ a za finanční podpory MZe zkoušení odrůd konzumních brambor a brambor pro výrobu bramborového škrobu pro jejich zapsání do Seznamu doporučených odrůd. Přehled je k dispozici na www.ukzuz.gov.cz. Zkoušky budou pokračovat i v roce 2026.

V souvislosti s letošní rekordní produkcí brambor v bramborářsky nejvyspělejších zemích EU bude realizace konzumních brambor na tuzemském trhu v dalším období stávající sezóny obtížnější, než dosud. Farmářské ceny konzumních brambor stagnují, a ani v následujících měsících nového roku 2026 nelze předpokládat jejich výraznější nárůst, který by pokryl zvýšené náklady na skladování a přirozené ztráty – vydýcháním a přetříděním. Další faktory, které významně ovlivní rozhodování pěstitelů, jsou zvyšující se pracovní a materiální náklady na straně jedné a stále více se prohlubující nedostatek přípravků na ochranu rostlin na straně druhé. I pro sezónu 2026 budou chybět některé poptávané odrůdy konzumních brambor, což souvisí i s horšími výsledky uznávacího řízení sadby. Pro rok 2026 lze celkově předpokládat stagnaci ploch brambor, resp. mírný pokles. Zahájení domácí sklizně raných brambor v roce 2026 lze očekávat opět v první dekádě června.

ZÁSADY STÁTU U KOMODITY BRAMBORY

Do zásahů státu u komodity brambory jsou zahrnuty:

1. **Celní sazby**
2. **Licenční režim**
3. **Daňová opatření**
4. **Dotační programy**
5. **Státní zemědělský intervenční fond**

I. Celní sazby

V rámci Evropské unie nejsou pro pohyb zboží stanovena žádná cla ani kvóty. V obchodním styku se zeměmi, které nejsou členy EU, platí celní předpisy EU.

Pro rok 2025 byl Celní sazebník vydán prováděcím nařízením Komise (EU) 2024/2522 ze dne 23. září 2024, kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku

V příloze SVZ jsou uvedena vybraná cla, která mají vztah k položkám brambory, bramborový škrob a výrobky ze škrobu.

2. Licenční režim týkající se dovozu a vývozu zboží (z/do zemí mimo EU)

Podle nařízení Rady (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“) a nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1237 ze dne 18. května 2016, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí, nepodléhá dovoz ani vývoz bramborového škrobu licenčnímu řízení.

3. Daňová opatření

Zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, jsou upraveny daně z přidané hodnoty uplatňované na zboží, nemovitosti a služby.

Do skupiny zboží se sníženou 15% sazbou DPH (od 1. 1. 2024 sazbou 12 %) jsou mimo jiných zařazeny následující položky celního sazebníku, týkající se komodit brambory nebo škrob:

0701 brambory, čerstvé nebo chlazené

1108 škroby, inulin

1702 ostatní cukry

2000 přípravky ze zeleniny

4. Dotační programy

Nová SZP – Přímé platby

Rok 2025 je třetím rokem programového období Společné zemědělské politiky, které je realizováno prostřednictvím schváleného Strategického plánu Společné zemědělské politiky EU v ČR na léta 2023 až 2027.

V rámci přímých plateb budou poskytovány následující podpory:

- základní podpora příjmu pro udržitelnost,
- platby pro malé zemědělce,
- doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost,
- doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce,
- režimy pro klima a životní prostředí,
- podpory příjmu vázané na produkci.

Pro rok 2025 bylo alokováno více než 20 mld. Kč na přímé platby.

Společné podmínky, které musí žadatel splňovat:

- Pro všechny žadatele o přímé platby je podmínkou být evidován v Evidenci zemědělského podnikatele.
- Všichni žadatelé musí plnit podmínky aktivního zemědělce.
- Veškerá půda evidovaná v LPIS na žadatele musí být řádně obhospodařovaná a žadatel musí mít k této půdě právní důvod užívání.
- Po celý kalendářní rok musí žadatel na veškeré obhospodařované zemědělské půdě dodržovat podmínky CC.

Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS)

Konkrétní podmínky poskytnutí této platby jsou uvedeny v NV č. 83/2023 Sb. Žadatel o tuto platbu musí být aktivním zemědělcem podle čl. 4 odst. 5 nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2115 a současně zemědělským podnikatelem ve smyslu § 2e–2ha zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství. Další důležitou podmínkou je dodržení minimální výměry, která činí v součtu všech dílů půdních bloků (DPB) v žádosti nejméně 1 ha. Dotčené DPB musí být vedeny na žadatele v Evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů (tzv. LPIS) nejméně od data podání žádosti do 31. srpna kalendářního roku, ve kterém žádá o platbu.

Poskytnutí platby BISS je mimo jiné podmíněno řádným obhospodařováním zemědělské půdy, dodržováním podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) a povinných požadavků na hospodaření (SMR), které dohromady tvoří podmínky podmíněnosti CC. Tato platba je poskytována výhradně z rozpočtu EU.

Pro rok 2025 byla sazba základní podpory příjmu pro udržitelnost (BISS) stanovena ve výši 1 759,91 Kč/ha; na BISS bylo v rámci I. pilíře vyčleněno necelých 6,2 mld. Kč.

Platba pro malé zemědělce

Cílem dotačního titulu je podpořit a stabilizovat malé zemědělce s výměrou do 10 ha půdy evidované v evidenci zemědělské půdy LPIS ke dni podání žádosti. Platba je však poskytována na maximálně 4 ha půdy. Tato dotace nahrazuje všechny ostatní přímé platby, nelze o ni tedy žádat společně s jinou přímou platbou. Zemědělec si může sám vybrat, co je pro něj výhodnější, zda platba pro malé zemědělce nebo zda raději požádá o ostatní přímé platby zvlášť.

Sazba platby pro malé zemědělce pro rok 2025 byla stanovena ve výši 6 883,97 Kč/ha. Velikost obálky pro rok 2025 činila téměř 87 mil. Kč.

Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost (CRISS)

Podpora řeší některé slabé stránky českého zemědělství. Především dlouhodobě nižší příjmy menších podniků, které by bez podpory nebyly životaschopné. Smyslem platby je lepší zacílení přímých plateb na malé a střední zemědělce, a to vzhledem ke všeobecně uznávané nutnosti prosazovat vyváženější rozdělování podpory malým a středně velkým subjektům.

Platba je poskytována všem žadatelům na prvních 150 hektarů formou roční platby na hektar využívané zemědělské plochy. Podmínkou je nárok na základní platbu BISS. Nárok na tuto platbu bude mít každý žadatel bez ohledu na celkovou velikost obhospodařované zemědělské plochy.

Sazba CRISS pro rok 2025 byla stanovena ve výši 3 449,49 Kč/ha. Výše roční obálky pro rok 2025 činila 4,5 mld. Kč.

Doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce

Jedná se o roční platbu na způsobilý hektar pro mladé zemědělce, kteří poprvé založili nový zemědělský podnik a kteří mají nárok na platbu v rámci základní podpory příjmu. Jedná se o doplňkový příjem po zahájení činnosti, který pomůže stabilizovat příjem mladých začínajících zemědělců. Tato platba je nastavena tak, aby novým mladým začínajícím zemědělcům zvýšila příjem na úroveň zaručující zachování životaschopnosti a konkurenceschopnosti jejich hospodářství. Jedná se tedy o doplňkovou platbu k ostatním přímým platbám. Toto se týká žadatelů, kteří podali první žádost o platbu v roce 2023. Ve spojení s ostatními přímými platbami se bude jednat o výrazně vyšší přímou platbu na hektar, která může přilákat k podnikání v zemědělství více nových mladých začínajících zemědělců. Žádost o tuto platbu je možné podávat po dobu pěti po sobě jdoucích let. V závislosti na roku, kdy byla poprvé podána žádost o platbu, existují dvě skupiny žadatelů s odlišnými podmínkami způsobilosti.

Sazba pro mladé zemědělce pro rok 2025 byla stanovena ve výši 2 378,75 Kč/ha. Výše roční obálky pro rok 2025 činila téměř 170 mil. Kč.

Režimy pro klima a životní prostředí (Ekoschémat, tzv. ekoplatby)

Ekoschémat jsou novým nástrojem I. pilíře společné zemědělské politiky, který je pro zemědělce dobrovolný. Ekoschémat v České republice obsahují Celofaremní ekoplatbu ve dvou úrovních, základní a prémiové, dále Ekoplatbu na podporu udržitelného hospodaření se živinami, Ekoplatbu na údržbu krajinných prvků, Ekoplatbu na vytváření nových krajinných prvků a Ekoplatbu na podporu pásového střídání plodin. Jejich cílem je podpořit způsoby obhospodařování zemědělské půdy, které vedou k ochraně a zlepšování životního prostředí a krajiny a které v neposlední řadě představují udržitelné hospodaření s přírodními zdroji.

Celofaremní ekoplatba

Základní stupeň celofaremní ekoplatby obsahuje řadu požadavků (podmínek), které si nelze volit samostatně a které zemědělec pro získání platby musí splnit na všech zemědělských kulturách, které obhospodařuje. Žadatel se dobrovolně zavazuje k plnění povinností základní celofaremní ekoplatby na celé jeho výměře a všemi zemědělskými kulturami, které obhospodařuje; tzn. pro účely provádění a platby základní celofaremní ekoplatby si nelze selektivně vybrat zemědělské kultury ani díly půdního bloku či jeho části. Při splnění podmínek má žadatel nárok na platbu na celou výměru, kterou obhospodařuje.

Cílem prémiové celofaremní ekoplatby je navýšení zastoupení neproduktivních ploch v zemědělské krajině a přispění k ochraně vodních toků. Jedná se o nadstavbu celofaremní ekoplatby, žadatel současně plní podmínky základního stupně celofaremní ekoplatby.

Pro poskytnutí prémiové celofaremní ekoplatby je zapotřebí, aby žadatel splnil podmínky pro poskytnutí základní celofaremní ekoplatby a zároveň vyčlenil z výměry zemědělské kultury standardní orná půda,

travní porost, nebo úhor na úrovni zemědělského podniku minimální podíl neprodukcčních ploch 7 % ve stanovené kvalitě neprodukcčních ploch. Žadatel o celofaremní prémiovou ekoplatbu musí podmínky vyčlenění neprodukcčních ploch naplnit kompletně (jak požadované % neprodukcčních ploch, tak i včetně všech stanovených podmínek), tzn. výjimka týkající se neprodukcčních ploch platná pro základní celofaremní ekoplatbu neplatí pro podmínky platby prémiové celofaremní ekoplatby. V případě, že žadatel žádá o poskytnutí prémiové celofaremní ekoplatby a byl mu Fondem v evidenci využití půdy na části plochy DPB s druhem standardní orné půdy vymezen ochranný pás podél vodního toku, vyčlenění výhradně ochranné pásy podél vody typu prémiový. Žadatel dodržuje pravidla podmíněnosti a minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin podle nařízení vlády upravujícího pravidla podmíněnosti plateb zemědělcům po celý kalendářní rok.

Sazba celofaremní ekoplatby pro rok 2025 činila 1 578,37 Kč/ha (základní) a 17 521,20 Kč/ha (prémiová). Na základní celofaremní ekoplatbu bylo v roce 2025 alokováno přibližně 5,5 mld. Kč a na prémiovou celofaremní ekoplatbu 92,5 mil. Kč.

Ekoplatba na podporu udržitelného hospodaření se živinami

Cílem ekoplatby na podporu udržitelného hospodaření se živinami je snížit ztráty dusíku (N) a fosforu (P) z půdy, při udržení základní půdní úrodnosti, a to v přímé návaznosti na hospodaření s organickou hmotou v půdě. Žadatel je povinen plnit stanovené požadavky základní celofaremní ekoplatby.

Žadatel plní minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin podle nařízení vlády upravujícího pravidla podmíněnosti plateb zemědělcům.

Ekoplatba na podporu udržitelného hospodaření se živinami je poskytována od roku 2025.

Pro rok 2025 byla sazba této ekoplatby 201,49 Kč/ha; roční alokace činila 375,1 mil. Kč.

Ekoplatba na údržbu krajinných prvků

Nově lze v roce 2025 v rámci ekoplateb žádat také o ekoplatbu na údržbu krajinných prvků. Ekoplatba na údržbu krajinných prvků podporuje dlouhodobé zachování ekologicky významných struktur v krajině, které přispívají k biodiverzitě, stabilitě ekosystémů a retenci vody. Žadatel se zavazuje k pravidelné údržbě evidovaných krajinných prvků tak, aby byly trvale funkční a plnily svou environmentální roli. Údržba zahrnuje zejména péči o travní a dřevinné porosty, odstraňování náletových dřevin a udržování ploch v takovém stavu, aby nedocházelo k jejich degradaci či zanášení. Podmínkou je současné plnění požadavků základní celofaremní ekoplatby.

Pro rok 2025 byla sazba 38 261,21 Kč/ha; roční alokace 29,2 mil. Kč.

Ekoplatba na vytváření nových krajinných prvků

Nově lze v roce 2025 v rámci ekoplateb žádat o ekoplatbu na vytváření nových krajinných prvků. Tato ekoplatba podporuje zakládání nových prvků zvyšujících ekologickou stabilitu zemědělské krajiny, jako jsou malé vodní plochy, větrolamy, meze, zatravněné pásy či jiné přírodě blízké struktury. Nově založený krajinný prvek musí být registrován v evidenci využití půdy a fyzicky založen v krajině po 1. lednu 2025. Cílem je rozšířit síť neprodukcčních ploch a posílit funkce krajiny v oblasti biodiverzity, ochrany půd a zadržování vody. Žadatel musí současně dodržovat podmínky základní celofaremní ekoplatby.

Sazba pro rok 2025 činila 10 512,72 Kč/ha; alokace 0,2 mil. Kč.

Podpora pásového střídání plodin

Další novou nadstavbou základní celofaremní ekoplatby je podpora pásového střídání plodin. Podpora pásového střídání plodin je zaměřena na zlepšení půdního prostředí a omezení eroze prostřednictvím pěstování plodin ve střídajících se pásech vedených ve směru vrstevnic. Tato technologie umožňuje kombinovat chráněné a produkční pásy tak, aby vegetační pokryv působil jako přirozená bariéra proti odnosu půdy a zlepšoval infiltrační schopnost půdy. Žadatel musí splnit požadavky základní celofaremní

ekoplatby a zajistit, aby pásové střídání probíhalo na dílech půdních bloků splňujících podmínky pro tuto podporu (zejména výměra a charakter orné půdy).

Sazba pro rok 2025 činila 9 490,65 Kč/ha; roční alokace 13,8 mil. Kč.

Podpora příjmu vázaná na produkci

Platby navazující na platby VCS v období 2015–2022. Jedná se o podporu citlivých komodit.

Týká se:

- pěstování chmele,
- zeleniny s vysokou pracností,
- zeleniny s velmi vysokou pracností,
- ovoce s vysokou pracností,
- ovoce s velmi vysokou pracností,
- cukrové řepy,
- bílkovinných plodin,
- brambor pro výrobu škrobu,
- chovu ovcí a koz,
- produkci hovězího masa a
- produkci mléka.

Cílem je stabilizace produkčních ploch, zachování konkurenceschopnosti českých pěstitelů, vyvážení příjmu podniků vzhledem k častým výkyvům cen na trhu, atd. Podpora je poskytována formou roční platby na hektar využívané zemědělské plochy nebo roční platby na počet chovaných dobytčích jednotek. Podmínky způsobilosti žadatelů se liší v závislosti na druhu podporované komodity.

Evropské dotační programy – Přímé platby

V rámci Společné zemědělské politiky jsou prostřednictvím Podpory příjmu vázané na produkci poskytované podle článku 33 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2115 podporovány brambory určené pro výrobu škrobu. Rozhodnutím Evropské komise byla od roku 2023 ukončena podpora pro konzumní brambory.

Podpora se vyplácí na hektar způsobilé plochy brambor, na které jsou plněny podmínky poskytnutí podpory.

Detailní podmínky poskytování těchto podpor jsou ustanoveny v Nařízení vlády č. 83/2023 Sb., o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům.

Podpora prostřednictvím Podpory příjmu vázané na produkci: (CIS – Coupled income support)

Pěstování brambor je v ČR zařazeno mezi tzv. citlivé komodity a je podporováno v rámci SZP – přímých plateb – prostřednictvím Podpory příjmu vázané na produkci (CIS). Tato podpora je primárně určena pro stabilizaci důležitých odvětví, která čelí obtížím. Podpora je poskytována ve formě platby na hektar, a platba je poskytována na brambory určené pro výrobu škrobu.

Žadatelé o podporu musí používat pouze uznanou sadbu a prokazují také uplatnění brambor pro výrobu škrobu.

Podpora na produkci brambor určených pro výrobu škrobu:

Dle údajů z Jednotných žádostí bylo v roce 2025 zažádáno o 73 796 156 Kč na 307 podaných žádostí, na výměru 6 131 ha. Sazba: 12 036,09 Kč/ha

Finanční alokace pro rok 2025 činila 74 mil. Kč.

Podpora integrované produkce brambor:

Integrovaná produkce brambor v roce 2025

Podrobné podmínky pro poskytnutí dotace pro brambory jsou stanoveny v nařízení vlády č. 80/2023 Sb., o podmínkách provedení agroenvironmentálně – klimatických opatření, ve znění pozdějších předpisů.

Žádosti je možné podávat v termínu od poloviny dubna do 15. května. Sazba pro brambory je stanovena ve výši 462 EUR/ha.

Integrovaná produkce brambor (pozdních konzumních brambor)

V roce 2025 bylo podáno na dotační titul Integrovaná produkce konzumních pozdních brambor 117 žádostí na výměru 5 567 ha. Předběžné finanční požadavky vyplývající z podaných žádostí činí 63 160 473 Kč.

Žádosti podané v konkrétním dotačním roce se každoročně vyplácejí od dubna do června následujícího roku.

Integrovaná produkce raných brambor

V roce 2025 se nově otevřel dotační titul Integrovaná produkce raných brambor, který je součástí AEKO opatření.

Za rok 2025 bylo přijato 11 žádostí na výměru 160 ha. Stanovená sazba činila 462 EUR/ha pěstovaných brambor. Předběžné finanční požadavky vyplývající z podaných žádostí činí 1 863 421 Kč.

Žádosti podané v konkrétním dotačním roce se vyplácejí od dubna do června následujícího kalendářního roku.

Celkově bylo v roce 2025 podáno 128 žádostí na pěstování konzumních brambor v IP o celkové výměře 5 727 ha, což je o 13 ha méně než v roce 2024. Předběžné finanční požadavky vyplývající z podaných žádostí o dotaci pro rok 2025 činí přibližně 65 023 894 Kč.

Národní dotační programy

Dotační programy Ministerstva zemědělství se poskytují podle Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Administraci dotačních programů provádí SZIF. Žádosti se podávají prostřednictvím Portálu farmáře SZIF.

V rámci jednotlivých podpůrných programů (PP) týkajících se brambor byly pro rok 2025 stanoveny následující dotační tituly finančních podpor:

Program 3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

Účel: Zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence šíření hospodářsky závažných virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem.

Předmět dotace:

3. c) Podpora na testování množitelského materiálu s využitím imunoenzymatických metod a metod PCR,

3. d) Podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí k biotickým i abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejnin, luskovin, brambor, píce, zelenin, chmele, révy vinné a ovocných dřevin,

3. e) Prevence proti šíření karanténních bakterií bramboru v uzavřených pěstebních oblastech vymezených zákonem č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů.

Forma dotace: dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční dotace).

Výše dotace:

3. c) do výše 60 % prokázaných přímých nákladů,

3. d) do výše 80 % prokázaných vyjmenovaných nákladů (viz část D Zásad),

3. e) do výše 7 500 Kč na 1 ha osázené plochy brambor uznanou sadbou bramboru, použité v uzavřené pěstební oblasti. Dotace se nevztahuje na množitelské plochy brambor určené k výrobě sadby brambor.

Poznámka: Minimální množství použité uznané sadby v uzavřené pěstební oblasti, vymezené zákonem č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů, jsou 2 tuny/ha.

Dotační program 3.e. nebyl Evropskou komisí schválen, podpora je poskytována podle nařízení Komise (ES) č. 1535/2007 o použití článku 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu de minimis v produkčním odvětví zemědělských produktů.

Program 9. Poradenství a vzdělávání

Účel: organizační, ekonomické a odborné poradenství

9. A. b. Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

Předmět dotace:

9. A.b.4) Podpora zajištění samostatných odrůdových zkoušek registrovaných odrůd polních plodin, za účelem zajistit získání a šíření informací o pěstitelských vlastnostech registrovaných odrůd polních plodin.

Forma dotace: dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční dotace).

Výše dotace:

9.A.b.4.e) maximálně do výše 24 000 Kč na 1 odrůdu pícnin a konzumních brambor po předání výsledků zkoušek ÚKZÚZ

9.A.b.4.h) maximálně do výše 14 000 Kč na 1 odrůdu brambor na výrobu škrobu po předání výsledků zkoušek ÚKZÚZ.

Program 19. C. Podpora na účast producentů a zpracovatelů konzumních brambor v režimu jakosti Q CZ

19.C.a. Podpora na účast producentů a zpracovatelů konzumních brambor v režimu jakosti Q CZ

Účel: Podpora účasti v režimech jakosti Q CZ v zájmu zlepšení tržních příležitostí a dosažení přidané hodnoty konzumních brambor a výrobků z nich.

Podpora je poskytována v souladu s AGRI pokyny.

Předmět dotace:

Podpora producentům a zpracovatelům konzumních brambor na částečnou úhradu nákladů spojených s dobrovolným zapojením do režimu jakosti Q CZ.

Žadatel:

Producent a zpracovatel brambor, který se zapojil do režimu jakosti Q CZ.

Forma dotace: Sazbová dotace

Výše dotace:

61 451 Kč na jednoho žadatele, a dále licenční poplatek za každý platný certifikovaný produkt ve výši 2 920 Kč a platba v Kč za úkony spojené s provedením certifikační/dozorové inspekce ÚKZÚZ.

Poznámka k výši dotace: Výše uvedená pevně stanovená sazba a poplatky mohou být kráceny a v návaznosti na disponibilní rozpočtové prostředky určené na tento dotační podprogram.

19.C.b. Podpora kontrolních opatření spojených s režimem jakosti Q CZ

Účel: Podpora účasti v režimech jakosti Q CZ v zájmu zlepšení tržních příležitostí a dosažení přidané hodnoty konzumních brambor a výrobků z nich.

Podpora je poskytována v souladu s AGRI pokyny.

Předmět dotace:

Podpora subjektům zodpovědným za kontrolní opatření podle Certifikačního schématu pro certifikaci produktů B1, B2, B3 v režimu jakosti Q CZ, zveřejněném na webových stránkách Ministerstva zemědělství na částečnou úhradu nákladů na závazná kontrolní opatření ve vztahu k producentovi konzumních brambor, který je zapojen do režimu jakosti Q CZ.

Žadatel:

Subjekt zodpovědný za kontrolní opatření, respektive zpracovatel konzumních brambor, který se zapojil do režimu jakosti Q CZ.

Forma dotace: sazbová dotace.

Výše dotace

0,77 Kč/kg žadatelem nakoupených/vyprodukovaných brambor v režimu jakosti Q CZ ke zpracování v režimu jakosti Q CZ.

Poznámka k výši dotace: Výše uvedená pevně stanovená sazba může být krácena v návaznosti na disponibilní rozpočtové prostředky určené na tento dotační podprogram.

19.C.c. Podpora na školení producentů a zpracovatelů konzumních brambor v režimu jakosti Q CZ

Účel: Podpora účasti v režimech jakosti Q CZ v zájmu zlepšení tržních příležitostí a dosažení přidané hodnoty konzumních brambor a výrobků z nich.

Podpora je poskytována v souladu s AGRI pokyny.

Předmět dotace:

Podpora na školení producentů a zpracovatelů konzumních brambor v režimu jakosti Q CZ.

Žadatel:

Vlastník certifikačního schématu pro certifikaci produktů B1–B3 v režimu jakosti Q CZ.

Forma dotace: sazbová dotace.

Výše dotace:

6 280 Kč za jeden subjekt (IČ).

Poznámka k výši dotace: Výše uvedená pevně stanovená sazba může být krácena v návaznosti na disponibilní rozpočtové prostředky určené na tento dotační podprogram.

5. Státní zemědělský intervenční fond

Zákonem č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů byl ustanoven SZIF, který provádí poskytování dotací, subvencí, intervenčního nákupu a prodeje.

KONTROLA KVALITY A ZDRAVOTNÍHO STAVU KONZUMNÍCH BRAMBOR

Kontrola jakosti a zdravotní nezávadnosti brambor v roce 2025

V roce 2025 bylo provedeno celkem 180 kontrol u 62 kontrolovaných osob, kdy byla ověřována jakost a správnost označení u brambor. Prověřeno bylo celkem 242 šarží brambor, nevyhovujících šarží bylo zjištěno 33 (13,6 %). Souhrn výsledků je uveden v tab. I.

Tab. I: Počet vzorků brambor dle místa kontroly za rok 2025

Název	Výroba			Maloobchod			Velkoobchod			Ostatní			Celkem		
	Od	N	%N	Od	N	%N	Od	N	%N	Od	N	%N	Od	N	%N
Brambory rané	9	0	0,0	38	6	15,8	1	0	0,0	0	0	0,0	48	6	12,5
Brambory pozdní	17	0	0,0	152	27	17,8	24	0	0,0	1	0	0,0	194	27	13,9
Brambory celkem	26	0	0,0	190	33	17,4	25	0	0,0	1	0	0,0	242	33	13,6
Pouze ČR	23	0	0,0	131	23	17,6	8	0	0,0	0	0	0,0	162	23	14,2
EU mimo ČR	2	0	0,0	44	3	6,8	17	0	0,0	1	0	0,0	64	3	4,7
EU včetně ČR	25	0	0,0	175	26	14,9	25	0	0,0	1	0	0,0	226	26	11,5
Třetí země	0	0	0,0	5	3	60,0	0	0	0,0	0	0	0,0	5	3	60,0
Celkem mimo ČR	3	0	0,0	59	10	16,9	17	0	0,0	1	0	0,0	80	10	12,5
Neuveden	1	0	0,0	10	4	40,0	0	0	0,0	0	0	0,0	11	4	36,4

Pramen: SZPI

Legenda: Od – celkový počet odebraných vzorků, N – počet nevyhovujících vzorků, % N – procento nevyhovujících vzorků

Dle procentuálního zastoupení hodnocených vzorků podle jejich země původu tvořily největší podíl vzorky z České republiky (66,9 %), dále vzorky brambor ze zemí EU (26,4 %) a nejméně vzorků pocházelo ze třetích zemí (2,1 %). U 4,5 % odebraných vzorků nebyla země původu uvedena. Nejvíce nevyhovujících vzorků pocházelo z ČR (69,7 % ze všech nevyhovujících vzorků) a dále z EU (9,1 % ze všech nevyhovujících vzorků) a ze třetích zemí (9,1 % ze všech nevyhovujících vzorků).

Brambory byly nejčastěji odebírány v maloobchodě (190 vzorků), dále ve výrobě (26 vzorků), velkoobchodě (25 vzorků a v ostatních provozovnách (1 vzorek). Všechny nevyhovující vzorky byly zjištěny v maloobchodě.

Nejčastějším jakostním nedostatkem u brambor byly vnitřní vady, hniloba, skvrny pod slupkou a zelené hlízy. V případě nevyhovujícího značení nebyly brambory vůbec označeny povinnými údaji. Vzorky ke zjištění odrudové pravosti a jednotnosti byly ve 2 případech nevyhovující.

V roce 2025 bylo na přítomnost cizorodých látek analyzováno 37 vzorků brambor. Přítomnost pesticidů byla ověřována u 23 vzorků brambor. Všechny vzorky byly vyhodnoceny jako vyhovující.

Analýza brambor ke zjištění obsahu kadmia a olova byla provedena u 4 vzorků bez překročení limitu. Glykoalkaloidy byly stanovovány u 11 vzorků. Množství dusičnanů bylo zjišťováno u 4 vzorků.

Brambory – zdravá zelenina

Brambory jsou základem zdravé a vybalancované stravy. V české kuchyni mají své nezastupitelné místo jako tradiční příloha. Brambory mají jedinečný přínos pro lidské zdraví, jako jediná příloha obsahují vitamin C, který je tak ve stravě dodáván pravidelně po celý rok.

Spotřebitelsky se dělí brambory dle varných typů:

- Salátové „A“ se vyznačují lojovitostí, pevnou konzistencí a nízkou moučnatostí.
- Přílohové „B“ jsou měkčí, lehce moučnaté a vhodné jako příloha k jakémukoliv jídlu, ale i na kaši či výrobu bramborových těst.
- Písmenem „C“ se označují brambory kypré a silně moučnaté vhodné na kaši a také do bramborových těst.

V obchodech lze také najít speciální produkty jako jsou například baby brambory či zámecké brambory, velmi rané brambory, vánoční odrůdy vhodné na salát, červenoslupkové brambory, nebo speciální hlízy s červenou nebo modrou barvou dužniny.

V posledních letech se také začínají objevovat v obchodech brambory předvařené, vhodné k velmi rychlé kuchyňské přípravě.

Brambory jsou tedy velmi rozmanité a mají všestranné využití v kuchyni pro širokou škálu receptů, od obyčejných vařených brambor na loupačku přes kaše, pečené brambory, bramborové knedlíky až po zpracování do bramborového chlebu či moučníku. Nejvíce zdraví prospěšných látek si však zachovávají právě v té nejjednodušší přípravě jako vařené brambory na loupačku.

Brambory jsou nabitě antioxidanty

Antioxidanty jsou látky, které posilují imunitní systém a chrání lidský organismus před působením volných kyslíkových radikálů, které se významně podílejí na rozvoji takzvaných civilizačních chorob. A právě brambory jsou zdrojem pestré škály těchto antioxidačních látek. Konkrétně to jsou vitaminy skupiny C, B6 a E, dále polyfenolické látky (kyselina chlorogenová, flavonoidy a antokyany), karotenoidy, selen, tyrosin nebo alfa-lipoová kyselina. Tyto látky posilují imunitní systém a mají celkově pozitivní vliv na lidské zdraví.

Brambory vynikají především vysokým obsahem vitamínu C. Jednou porcí vařených brambor lze totiž pokrýt až 25 % doporučené denní dávky vitamínu C. Vitamin C je však citlivá látka a při tepelných úpravách a skladování dochází ke snižování jeho obsahu. Z tepelných úprav je nejšetrnější taková metoda, kdy jsou brambory ponechány ve slupce a nejsou ponořeny ve vodě, protože jinak dochází také částečně k vyplavování vitamínu do vody. Nejšetrnější je tedy vaření brambor ve slupce a v páře. Tak dochází ke ztrátě pouze asi 15 % vitamínu C, zatímco při vaření oloupaných brambor ve vodě nebo při pečení, jsou ztráty dvojnásobné. K největším ztrátám vitamínu C dochází při smažení nebo při výrobě bramborových mouček.

Polyfenolické látky jsou soubor mnoha látek rostlinného původu s vysokou antioxidační aktivitou, neboť i rostliny je produkují právě jako ochranu před chorobami a škůdci. Excelentním zdrojem antioxidantů jsou brambory s červenou nebo fialovou dužninou. Ty navíc obsahují sloučeniny zvané „antokyany“, díky kterým mají až 3x více antioxidantů než brambory se žlutou dužninou. Tyto antokyany jsou totiž obsaženy také v modrých a červených druzích ovoce a zeleniny např. v borůvkách, malinách, brusinkách nebo červeném zelí.

Je zajímavé, že v různých zemích jsou preferovány brambory s různou barvou dužniny. Například v Nizozemsku nebo v Anglii jsou oblíbené brambory s velmi světlou až bílou dužninou. Němci nebo Češi však mají rádi brambory se žlutou až sytě žlutou dužninou. Sytost dužniny je dána především množstvím karotenoidů. Karotenoidy jsou další významné antioxidanty a jeden z karotenoidů zvaný betakaroten

je také prekurzor pro tvorbu vitamínu A. Množství karotenoidů a tím pádem i barva dužniny je dána odrudou brambor a mírně se liší dle podmínek pěstování.

Brambory jsou nízkokalorické

V porovnání s rýží nebo těstovinami mají brambory asi čtvrtinovou kalorickou hodnotu a to asi 76 kcal ve 100 g a v syrové hlíze obsahují přibližně 0,1 % tuku. Obsahují množství vlákniny, a navíc část škrobu obsaženého v bramborách se po uvaření a následném zchlazení přemění na takzvaný rezistentní škrob, který funguje podobně jako vláknina. Jedná se o nestravitelnou látku, která tedy funguje jako prebiotikum, které slouží pro rozvoj střevního mikrobiomu. Díky tomu podporuje celkové zdraví střev. Díky těmto vlastnostem mají vařené brambory v porovnání s ostatními potravinami nejvyšší schopnost zasytit organismus po jídle. Díky zasytění se snižuje chuť na jídlo a napomáhá tak udržování tělesné hmotnosti.

Podporují snižování krevního tlaku

Brambory se vyznačují kombinací vysokého množství draslíku a nízkého množství sodíku, což je ideální pro snižování krevního tlaku. Jelikož je velká část draslíku koncentrována v blízkosti slupky a ve slupce, tak je vhodné vařit brambory ve slupce a loupat je až po uvaření anebo konzumovat brambory i se slupkou. Především u čerstvých raných brambor je slupka velmi jemná a chutná. V dnešní době získávají na oblibě také malé hlízy brambor, které se většinou pečou a konzumují i se slupkou.

Sice nízké množství, ale vysoce kvalitních bílkovin

Ačkoliv je v hlízách brambor obsaženo pouze 1–2 % bílkovin, tak složení aminokyselin je velmi příznivé a blíží se hodnotě vaječného bílku. Toto množství se zdá jako velmi malé, ale celkový příjem bílkovin z brambor je dokonce vyšší než celkový příjem bílkovin z luštěnin, a to díky vysokému celoročnímu zastoupení brambor v jídelníčku.

4 tipy, jak získat z brambor to nejlepší

Vařte brambory ve slupce a v páře – omezíte tak ztráty vitamínu C

Jezte brambory se slupkou – je to jednodušší a získáte tak co nejvíce minerálních látek a antioxidantů

Po uvaření brambory následně nechte zchladit – část škrobu se přemění na rezistentní a ten zvyšuje pocit nasycení, omezuje tloušťnutí a posiluje zdraví střev

Vyzkoušejte brambory s barevnou dužninou – modré a červené brambory obsahují až 3x více antioxidantů

FYTOSANITÁRNÍ PODMÍNKY OBCHODU S BRAMBORAMI V RÁMCI EU A PŘI DOVOZU BRAMBOR ZE TŘETÍCH ZEMÍ

Obchodování s bramborami v rámci EU a dovoz brambor ze třetích zemí do České republiky se z rostlinolékařského hlediska řídí přímo platným prováděcím nařízením Komise (EU) 2019/2072, kterým se stanoví jednotné podmínky pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031, pokud jde o ochranná opatření proti škodlivým organismům rostlin, zákonem č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů; dále přímo platnými prováděcími nařízeními Komise (EU) 2022/1192, 2022/1193, 2022/1194 a 2022/1195, kterými se stanovují opatření k eradikaci a prevenci šíření organismů *Globodera pallida* a *Globodera rostochiensis*, *Ralstonia solanacearum*, *Clavibacter sepedonicus* a *Synchytrium endobioticum*. Škodlivé organismy, jejichž zavlečení a rozšiřování na území členských států EU je zakázáno, jsou uvedeny v příloze II prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/2072, případně v nařízeních o mimořádných rostlinolékařských opatřeních vydávaných Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským. Tato nařízení jsou vydána v souladu s prováděcími rozhodnutími Evropské komise.

Podmínky dovozu brambor ze třetích zemí jsou stanoveny v prováděcím nařízení Komise (EU) 2019/2072.

1. Dovoz sadbových brambor je zakázán ze všech třetích zemí, kromě Švýcarska.
2. Dovoz nesadbových brambor je zakázán ze všech třetích zemí, kromě
 - a) Alžírsko, Egyptu, Izraele, Libye, Maroka, Sýrie, Švýcarska, Tuniska a Turecka;
 - b) nebo ze zemí splňujících následující ustanovení:
 - i) jsou jednou z následujících zemí: Albánie, Andorra, Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Kanárské ostrovy, Faerské ostrovy, Gruzie, Island, Lichtenštejnsko, Moldavsko, Monako, Severní Makedonie, Norsko, Rusko (pouze následující části: Centrální federální okruh (Tsentralny federalny okrug), Severozápadní federální okruh (Severo-Zapadny federalny okrug), Jižní federální okruh (Yuzhny federalny okrug), Severokavkazský federální okruh (Severo-Kavkazsky federalny okrug) a Povolžský federální okruh (Privolzhsky federalny okrug)), San Marino a Ukrajina; a
 - ii) splňují jedno z následujících ustanovení:
 - jsou uznané jako prosté organismu *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Nouioui et al. v souladu s postupem podle článku 107 nařízení (EU) 2016/2031, nebo
 - jsou jejich právní předpisy jsou uznané jako rovnocenné pravidlům Unie týkajících se ochrany před organismem *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Nouioui et al. v souladu s postupem podle článku 107 nařízení (EU) 2016/2031,
 - c) pochází ze zemí Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Srbsko a Spojené království, musí však být splněna tato podmínka: uvedené třetí země Komisi do 30. dubna každého roku předloží výsledky průzkumů za předchozí rok, které potvrzují, že organismus *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Nouioui et al. se na jejich území nevyskytuje. Informace o splnění podmínek jsou dostupné na ÚKZÚZ. V roce 2025 však žádná země nesplnila stanovené podmínky a dovoz nesadbových brambor nebyl realizován.

Dovozci se musí předem informovat o aktuálních podmínkách, protože se v průběhu roku mohou měnit. Podmínky dovozu nesadbových hlíz bramboru původem z Egypta do EU, a tedy i do ČR, jsou pak určeny prováděcím nařízením 2025/1289 ze dne 2. července 2025, které stanovuje určité další požadavky, které musí být splněny při dovozu brambor z Egypta, a které zároveň členské státy opravňuje k přijetí dočasných mimořádných opatření proti zavlečení a šíření bakterie *Ralstonia solanacearum*. Nařízení stanovuje i povinné testování zásilek, zásilka je propuštěna až po provedených rozborech s negativním výsledkem. Evropská komise navíc umožňuje členským státům EU formou dočasných výjimek

a při splnění zvláštních, k těmto účelům stanovených fyto karanténních požadavků, i dovoz brambor ze zemí, odkud není povoleno brambory do EU dovážet. Jedná se například o sadbové brambory z Kanady, tato výjimka však neplatí pro Českou republiku, nebo o nesadbové brambory z Kuby, ani tuto výjimku však Česká republika nevyužívá.

Při dovozu brambor ze třetích zemí do České republiky je vstupní (dovozní) rostlinolékařská kontrola obvykle prováděna mimo území České republiky, a to na vnější hranici EU místní rostlinolékařskou službou. Dovoz brambor přes vstupní místa ČR nebyl v roce 2025 realizován. Na ostatních vstupních místech byly odbaveny zásilky konzumních brambor z Egypta, které dováželi čeští dovozci. Dovoz konzumních brambor původem z jiných států mimo EU, kromě Egypta, byl realizován přes dovozce z jiných členských států EU. Nadále platí, že dovážené zásilky nesadbových brambor ze třetích zemí musí být prosté škodlivých organismů uvedených v příloze II nařízení Komise (EU) 2019/2072 a splnit zvláštní požadavky uvedené v tomto nařízení Komise. Dále musejí být opatřeny rostlinolékařským osvědčením a musí být provedena vstupní dovozní kontrola.

Velké množství sadbových brambor se do ČR přemísťuje (dováží) z jiných členských států EU. V rámci prováděných kontrol spojených s odběrem a testováním hlíz této zahraniční sadby na Cs, Rs bylo v roce 2025 zavedeno u všech odebraných vzorků i testování na nebezpečné háďátko kolumbijské (*Meloidogyne chitwoodi*) a háďátko (*Meloidogyne fallax*). Výskyt háďátek v zahraniční sadbě bramboru nebyl zjištěn.

V roce 2025 bylo v rámci vývozu brambor a produktů vyrobených z brambor celkem fyto sanitárně certifikováno 85 zásilek. Nesadbových brambor bylo vyvezeno 19 zásilek, které směřovaly do Bosny a Hercegoviny a Severní Makedonie. Sadbové brambory nebyly vyváženy. Vývoz brambor je realizován až po splnění dovozních fyto sanitárních podmínek, které zahrnují i povinné testování na škodlivé organismy. Tradičně jsou z České republiky vyváženy zpracované brambory nebo výrobky z nich. Celkem bylo vyvezeno 66 zásilek, které směřovaly do Číny, Indonésie, Malajsie, Kostariky, Maroka, Argentiny, Alžírsko, Kolumbie, Senegal, Pákistánu a Filipín. Již v roce 2020 byly Českou republikou vypracovány podklady pro zpracování hodnocení plnění fyto sanitárních podmínek pro možný vývoz brambor do Turecka. Dovoz z ČR však doposud nebyl povolen.

Pro obchod s bramborami v rámci EU platí, že vstupní rostlinolékařská kontrola je nahrazena systémem pravidelného úředního dohledu v místě pěstování. U sadbových brambor je fyto sanitární nezávadnost dodávky potvrzena rostlinolékařským pasem, který musí být připojen k dodávkám sadbových brambor při jejich pohybu po území členských států EU. V případě nesadbových brambor musí být dodávky označeny registračním číslem subjektu, který uvádí nesadbové brambory na trh a který spadá podle rostlinolékařských předpisů pod povinnost registrace (tj. pěstitel nesadbových brambor, provozovatel balírny či společného obchodního skladu). Podle dočasných opatření dle článku 8 prováděcího nařízení Komise (EU) 2022/1194 musí být však při přemísťování do jiných členských států EU opatřeny rostlinolékařským pasem i nesadbové brambory původem z Polska nebo Rumunska, tedy z území s vysokou mírou zamoření *Clavibacter sepedonicus*. Veškeré zvláštní požadavky pro hlízy, osivo a rostliny bramboru původem z Evropské unie jsou uvedeny v příloze VIII prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/2072. Členské státy EU namátkově ověřují fyto sanitární nezávadnost dodávek brambor z ostatních členských států vlastními kontrolami v rámci obchodního řetězce, včetně laboratorního testování úředně odebraných vzorků na výskyt škodlivých organismů.

Na základě prováděcího rozhodnutí Komise 2012/270/EU o mimořádných opatřeních proti zavlékání dřepčků *Epitrix cucumeris* (Harris), *Epitrix similaris* (Gentner), *Epitrix subcrinita* (Lec.) a *Epitrix tuberis* (Gentner) do Unie a jejich rozšiřování na území Unie, v platném znění (viz také nařízení ÚKZÚZ o mimořádných rostlinolékařských opatřeních k ochraně proti zavlékání a rozšiřování dřepčků *Epitrix cucumeris*, *Epitrix papa*, *Epitrix subcrinita* a *Epitrix tuberis* s čj. ÚKZÚZ 008051/2018), platí pro dodávky nesadbových brambor pocházející z vymezených území, to znamená v nichž je prokázán výskyt karanténních (regulovaných) druhů dřepčků, povinnost, že tyto dodávky při přemísťování musí být také opatřeny rostlinolékařskými pasy. Výskyt karanténních dřepčků byly dosud zjištěny ve Španělsku a Portugalsku.

Mezi velmi sledované karanténní škodlivé organismy bramboru patřili stále původci karanténních bakteriíóz bramboru, na které je každoročně na území ČR prováděn rozsáhlý průzkum výskytu spojený s odběrem a testováním vzorků hlíz bramboru. Jedná se o bakterii *Clavibacter sepedonicus* (Cs), která je původcem bakteriální kroužkovitosti bramboru, a bakterii *Ralstonia solanacearum* (Rs), která je původcem bakteriální hnědé hniloby bramboru. Kromě hlíz bramboru jsou v případě Rs testovány vzorky vody odebírané z odpadních a oplachových vod v podnicích, které zpracovávají brambory, vzorky vody určené k zavlažování polních plodin (především v povodí řek Labe a Morava) a případně i vzorky plevelných hostitelských lilkovitých rostlin pro Rs odebírané z pobřežní vegetace u závlahových stanic pro polní plodiny. Na výskyt Cs jsou každý rok vzorkovány a testovány všechny tuzemské partie rozmnožovacího materiálu bramboru, tuzemské nesadbové brambory jsou oproti tomu vzorkovány a testovány pouze namátkově. Na výskyt Rs jsou každý rok vzorkovány a testovány tuzemské partie pouze základního rozmnožovacího materiálu a tuzemské nesadbové brambory jsou vzorkovány a testovány pouze namátkově. V roce 2025 nebyl laboratorně potvrzen žádný výskyt Cs ani Rs v sadbových či nesadbových hlízách bramboru. Ve stejném období však byl laboratorně potvrzen výskyt Rs ve 4 vzorcích závlahové vody odebraných z vodních toků (Opatovický kanál, zavlažovací kanál Krhovice-Hevlín a Labe).

V roce 2025 byl na území ČR zjištěn i výskyt háďátka bramborového (*Globodera rostochiensis*) a rakoviny bramboru (*Synchytrium endobioticum*). Výskyt háďátka bramborového byl potvrzen na pozemku určeném k množení sadbových brambor ve třech pozitivních vzorcích zeminy ještě před výsadbou brambor, výskyt rakoviny bramboru byl potvrzen v konzumních hlízách bramboru pocházejících z intravilánu obce ze soukromé zahrádky oznamovatele.

PĚSTOVÁNÍ A TRH BRAMBOR V EVROPĚ

Pěstování a trh brambor v EU a dalších vybraných zemích

Bramborářská sezóna v Evropě má v roce 2025 z pohledu ročníkových vlivů opět odlišný průběh. Ve většině zemí byly pro pěstování vhodné podmínky, které pozitivně ovlivnily celkovou výši produkce. Všechny významné bramborářské státy rovněž rozšířily produkční plochy brambor.

EU 4 předpokládá sklizeň na úrovni 36,6 mil. tun. Nárůst plochy konzumních brambor mají všechny čtyři země.

Sklizeň brambor dosáhne v Německu 13,4 mil. tun, Francii 10,3 mil. tun, Nizozemsku 7,9 mil. tun, v Polsku 6,8 mil. tun a v Belgii 5 mil. tun. Celková sklizeň v EU 27 bude výrazně vyšší, než v roce 2024.

Osázené plochy brambor v jednotlivých zemích EU (tis. ha)

Stát	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Belgie	97,2	90,1	92,2	94,9	102,6	105,9
Bulharsko	10,0	10,0	9,0	7,0	6,5	6,0
ČR	23,9	22,8	21,7	21,0	22,8	24,7
Dánsko	62,8	51,1	56,7	61,1	58,3	74,4
Německo	274,9	259,3	266,8	264,7	282,2	295,7
Estonsko	3,4	3,1	3,1	3,2	2,9	2,9
Irsko	8,6	8,6	8,5	8,2	9,3	7,3
Řecko	15,7	15,0	13,7	12,0	13,2	12,3
Španělsko	67,2	66,0	63,7	59,4	61,2	63,3
Chorvatsko	9,3	8,9	9,0	6,9	7,2	7,0
Francie	214,5	211,6	211,7	204,4	222,8	217,9
Itálie	47,1	46,7	47,0	45,5	49,1	52,2
Kypr	4,1	4,0	3,6	3,8	3,7	3,8
Lotyšsko	8,5	7,3	7,7	8,0	6,9	7,3
Litva	18,0	15,3	16,0	15,5	14,9	14,9
Lucembursko	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7
Maďarsko	14,8	8,1	7,9	7,5	8,0	8,0
Malta	0,7	0,6	0,6	0,6	0,4	0,5
Nizozemsko	165,6	159,1	162,3	156,0	155,1	164,4
Rakousko	24,3	22,6	21,4	20,6	21,9	22,9
Polsko	358,7	235,8	196,1	188,6	194,5	199,4
Portugalsko	17,5	16,8	14,6	14,5	13,9	16,5
Rumunsko	101,0	83,5	74,7	79,5	78,2	77,8
Slovinsko	2,9	2,7	2,9	2,9	2,8	2,8
Slovensko	7,0	5,2	5,8	5,4	6,1	6,3
Finsko	20,7	20,3	20,0	16,5	18,0	18,9
Švédsko	24,1	23,7	23,4	22,5	23,6	25,9
EU 15	1 037,2	1 019,0	1 002,7	982,0	1 031,7	1 078,3
EU 27	1 669,4	1 427,9	1 360,8	1 329,9	1 386,6	1 439,6

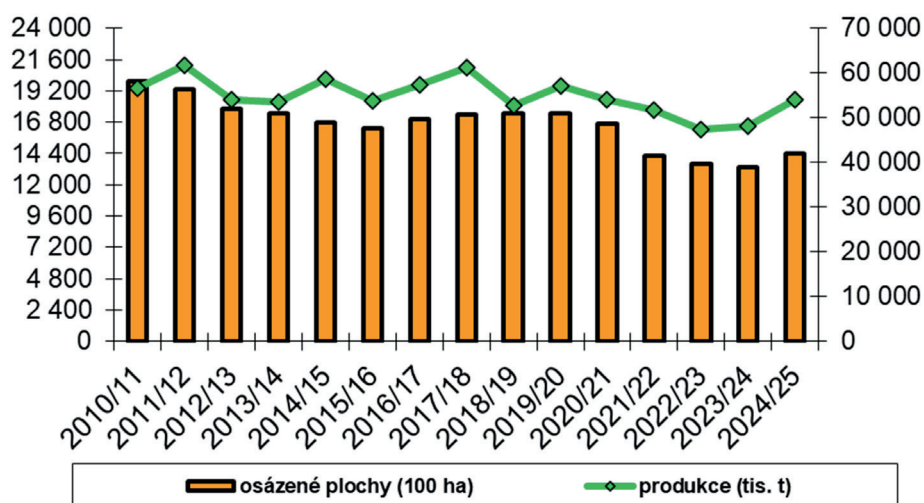
Pramen: EUROSTAT, ČR pouze za zemědělský sektor

Sklizeň brambor v jednotlivých zemích EU (tis. tun)

Stát	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Belgie	3 980	3 871	3 546	4 124	4 192	4 458
Bulharsko	192	196	121	120	107	92
ČR	696	672	655	574	653	712
Dánsko	2 763	2 375	2 618	2 757	2 565	3 009
Německo	11 715	11 312	10 683	11 607	12 677	13 379
Estonsko	88	66	61	79	80	53
Irsko	300	407	368	336	396	345
Řecko	451	412	384	309	339	304
Španělsko	2 052	2 081	1 916	1 977	1 934	1 944
Chorvatsko	174	130	110	95	86	137
Francie	8 692	8 984	8 040	8 472	9 118	8 581
Itálie	1 435	1 388	1 333	1 265	1 416	1 363
Kypr	80	80	86	95	86	80
Lotyšsko	181	115	170	147	151	125
Litva	297	200	256	281	298	253
Lucembursko	16	16	14	13	18	25
Maďarsko	270	208	165	216	218	225
Malta	8	7	7	7	6	7
Nizozemsko	7 020	6 678	6 916	6 521	6 463	7 900
Rakousko	886	770	678	594	688	805
Polsko	7 849	7 081	6 031	5 590	6 355	6 810
Portugalsko	410	410	320	357	276	325
Rumunsko	2 698	1 398	11 86	1 085	1 040	1 158
Slovinsko	89	64	63	69	75	67
Slovensko	166	155	131	136	177	196
Finsko	624	559	562	498	520	616
Švédsko	877	826	851	798	885	950
EU 27	53 959	50 441	47 276	48 173	50 775	53 921

Pramen: EUROSTAT

Vývoj osázených ploch a produkce brambor v EU 27

Pramen: EUROSTAT, VÚB

Sklizňové plochy konzumních brambor v EU 4 (ha)

Země	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Nizozemsko	78 890	76 710	71 730	76 671	75 484	77 376	83 100
Francie	152 720	158 590	153 840	152 590	158 677	170 244	197 000
Belgie	97 921	96 985	89 053	92 355	96 253	100 677	107 962
Německo	186 000	189 700	183 060	189 000	191 910	209 000	220 000
EU 4	515 531	521 985	497 683	510 616	522 324	557 297	608 062

Pramen: North - Western European Potato Growers

Sklizeň brambor v SRN v roce 2024 a 2025

Země – stát	Plocha v tis. ha		Výnosy v t/ha		Sklizeň v tis. tun	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Bádensko - Württembersko	5,0	5,4	33,0	33,9	175	179
Bavorsko	35,8	40,8	42,6	34,3	1 525	1 796
Braniborsko	10,7	11,4	32,8	27,4	351	398
Meklenbursko - Přední Pomořansko	13,7	14,7	43,8	37,7	600	682
Dolní Sasko	139,8	140,1	45,4	43,6	6 340	6 369
Severní Porýní Westfálsko	45,9	47,8	49,0	46,3	2 249	2 339
Porýní - Falcko	6,7	7,5	35,8	31,5	240	270
Sasko	5,6	5,6	33,8	32,3	183	198
Sasko - Anhaltsko	13,6	14,8	42,2	33,7	573	674
Schlesvicko - Holštýnsko	7,1	7,6	38,6	43,0	274	288
SRN	289,3	301,0	43,9	40,1	12 677	13 379

Pramen: AMI

VÝVOJ PĚSTOVÁNÍ A TRHU BRAMBOR V ČR

Průběh povětrnostních podmínek v bramborářské oblasti v roce 2025 (údaje pracoviště VÚB Valečov)

Výsadbě brambor v roce 2025 předcházelo suché počasí. Srážkové úhrny naměřené ve výzkumné stanici Valečov byly v prvních třech měsících podprůměrné. V lednu bylo naměřeno 34,5 mm srážek (81 % normálu), v únoru 5,5 mm (16 % normálu), v březnu 23,9 mm (52 % normálu). V dubnu počasí beze srážek pokračovalo v jeho první polovině, významnější srážky byly zaznamenány až v poslední dekádě. Znamenalo to vhodné podmínky pro přípravu pozemků a sázení. V dubnu spadlo 37,2 mm srážek, což je 122 % normálu. V květnu pokračoval trend počasí s nedostatkem srážek, což bylo příčinou nedostatečné účinnosti preemergentních aplikací herbicidů. Naměřeno bylo 58,7 mm srážek, to je 72 % normálu. Nedostatek srážek byl doprovázený i poměrně nízkými nočními a ranními teplotami vzduchu. Srážky v první červnové dekádě částečně snížily deficit z května a prvních třech měsíců roku a podpořily vývoj porostů brambor. V dalších dvou dekádách však pokračoval výrazný nedostatek srážek. Spolu s vysokými teplotami vzduchu v druhé polovině měsíce došlo ke zpomalení vývoje porostu brambor. Srážkový úhrn za červen byl pouze 26,7 mm (34 % normálu). Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 18,4 °C, což převyšuje normál 16,3 °C. V červenci pak bylo naměřeno 82,7 mm srážek, což odpovídá 72 % normálu. Více než polovina úhrnu však spadla ve třech srážkách. V červenci bylo zaznamenáno 20 dní se srážkami, většinou o úhrnech v desetinách až jednotkách mm. V těchto případech nedošlo k provlhčení hlubších vrstev půdy. Průměrná měsíční teplota vzduchu 17,9 °C byla ve shodě s normálem. Srpen byl velmi suchý. Naměřeno bylo 61,3 mm srážek (71 % normálu). Ty však spadly na začátku první dekády a na konci třetí dekády srpna. Sucho, které bylo po většinu měsíce, mělo významný vliv na vývoj porostu brambor. Průměrná měsíční teplota vzduchu 17,8 °C byla opět ve shodě s normálem. Září bylo velmi mokré, měsíční úhrn srážek byl 112,1 mm, což je 182 % normálu. Tento průběh počasí značně ztěžoval sklizeň brambor. Říjnové srážky (46,9 mm) odpovídaly normálu, vysoká vlhkost půdy však nadále komplikovala sklizeň brambor. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla o 0,7 °C nižší ve srovnání s normálem.

Průměrná měsíční teplota vzduchu a měsíční úhrny srážek na pracovišti VÚB Valečov (normál 1991–2020)

Měsíc	Průměrná měsíční teplota vzduchu (°C)			Měsíční úhrn srážek (mm)		
	Normál	2025	Odchylka od normálu	Normál	2025	% normálu
I.	-1,5	-0,5	+1,0	42,5	34,5	81,2
II.	-0,5	-0,9	-0,4	33,8	5,5	16,3
III.	3,1	4,8	+1,7	45,9	23,9	52,1
IV.	8,2	8,8	+0,6	37,2	45,5	122,3
V.	12,9	11,2	-1,7	81,4	58,7	72,1
VI.	16,3	18,4	+2,1	78,9	31,0	39,3
VII.	18,2	17,9	-0,3	98,9	82,7	83,6
VIII.	17,9	17,8	-0,1	85,8	61,3	71,4
IX.	12,9	13,7	+0,8	59,9	112,1	187,1
X.	8,2	7,5	-0,7	45,6	46,9	102,9

Regulace zaplevelení a účinnost herbicidních zásahů v roce 2025

V roce 2025 byly v bramborářské oblasti příznivé podmínky pro účinnost preemergentních herbicidů především ve druhé polovině května. V první polovině měsíce, kdy byly nejčastěji prováděny aplikace herbicidů, podmínky pro jejich účinnost byly méně příznivé z důvodu nízké vlhkosti půdy. Často tak musely být v porostech brambor prováděny opravné postemergentní aplikace.

Pro preemergentní aplikaci bylo v roce 2025 možné využít osmi účinných látek – aclonifen (Bandur, Toutatis DamTec), diflufenikan (Bokator), clomazone (např. Command 36 CS), flufenacet (Plateen 41,5 WG), flurochloridone (Racer 25 EC), metobromuron (Proman, Sinopia), metribuzin (např. Sencor Liquid, Plateen 41,5 WG, Arcade 880 EC) a prosulfocarb (např. Arcade 880 EC, Roxy 800 EC). Pro postemergentní použití byly k dispozici čtyři účinné látky – bentazon (Basagran), metribuzin (např. Sencor Liquid), prosulfocarb (Arcade 880 EC) a rimsulfuron (Titus 25 WG). Prodej a použití účinné látky metribuzin byl však v pololetí roku 2025 ukončen. Nedostatek herbicidů na bázi metribuzinu byl však na trhu již dříve. To způsobovalo v řadě případů problémy s opravnými postemergentními aplikacemi, zejména při nutnosti regulace merlíkovitých plevelů nebo opletky obecné.

V roce 2026 bude možné pro preemergentní aplikaci využít šesti účinných látek – aclonifen (Bandur, Toutatis DamTec), diflufenican (Bokator), clomazone (např. Command 36 CS), flurochloridone (Racer 25 EC), metobromuron (Proman, Sinopia) a prosulfocarb (např. Boxer, Roxy 800 EC). Dále je do brambor registrována i účinná látka pendimethalin, u herbicidů s touto látkou však zůstává otázka dostupnosti na českém trhu. Pro postemergentní použití zůstávají pouze dvě účinné látky – bentazon (Basagran), a rimsulfuron (Titus 25 WG).

V roce 2025 byl opět zaznamenán výskyt plevelných brambor. Povětrnostní podmínky zimy 2024/2025 způsobily, že nedošlo k dostatečnému promrznutí půdy. Jediným možným způsobem regulace plevelných brambor je v tomto případě použití vhodných herbicidů v ostatních plodinách v rámci osevního sledu. Regulace plevelných brambor herbicidy je však poměrně obtížná, účinnost herbicidů bývá často na poměrně nízké úrovni.

Choroby

Černání stonků se vyskytovalo ve větším měřítku spíše ojediněle u odrůd náchylných k bakteriózám, zejména u těch partií, které byly sklizeny po zářijových intenzivních srážkách a ze zaplavených pozemků v předchozí sezóně. Přitom sadba nemusela být s výskytem hniloby, ale vysoká kontaminace vedla k infekci až prostřednictvím poškození nebo odklícení při přípravě sadby.

Aktinobakteriální obecná strupovitost byla v roce 2025 ve většině lokalit velmi potlačena. Původce, který napadá hlízy na počátku jejich tvorby na stolonech, byl omezen v této době antagonistickými bakteriemi, kterým vyhovovala vlhká půda po srážkách v květnu a počátkem června. I náchylné odrůdy měly hlízy převážně se slabým napadením.

Vločkovitost hlíz v jarním období díky příznivým podmínkám a rychlému vzcházení nezpůsobila vážnější problémy. Podmínky pro infekci na podzim však byly poměrně příznivé, množství sklerocií původce na hlízách narůstá s délkou období mezi ukončením vegetace a sklizní. Vyšší napadení vykazaly tedy partie později sklizené a ty, které nebyly před uskladněním dostatečně osušeny.

Stříbřitost slupky, která se přenáší výhradně sadbou, byla po předchozím vlhkém podzimu na sadbových hlízách hojně zastoupena a byla zdrojem infekce pro dceřiné hlízy. Výskyt po sklizni z mokré půdy v roce 2025 bude ještě narůstat v průběhu skladovacího období.

Plíseň bramboru se poprvé v porostech objevila koncem druhé červnové dekády po inkubační době, kdy její výskyt podpořily srážky v květnu a začátkem června a nastalo krátké období vhodné pro její šíření. Výskyty však byly poměrně řídké a v izolovaných ohniscích. K epidemickému šíření ale nedošlo,

nebot' následovalo období přísušku s vysokými teplotami a intenzivním slunečním svitem. Vhodné podmínky pro plíseň opět nastaly až od druhé červencové dekády do konce měsíce a choroba se v tomto období již začala šířit epidemicky, ale intenzita byla rozdílná podle srážkových úhrnů a doby ovlhčení listů. V průběhu měsíce srpna pak plíseň převážně neměla vhodné podmínky a stagnovala, ale vysoké srážky na jeho začátku a konci přispěly u náchylných odrůd k infekci hlíz. K dalším infekcím došlo po intenzivních srážkových úhrnech v první zářijové dekádě, a to tam, kde ještě nebyla ukončena vegetace a vyskytovala se plíseň v nati. Často se projevila až po inkubační době ve skladech. Průběh infekce porostů a šíření plísně v tomto roce je zřetelným příkladem, jak pro vývoj choroby nejsou rozhodující celkové srážkové úhrny, ale rozložení srážek a doba ovlhčení listů. Podmínky pro aplikaci fungicidů byly většinou dobré, nedocházelo k zamokření pozemků a postřiky bylo možné aplikovat včas, takže ochrana byla převážně dobře zvládnuta a ztráty na výnosech vlivem plísně bramboru nebyly vysoké.

Alternariové skvrnitosti střídaly plíseň v periodách s nedostatkem srážek a při vysokých teplotách převážně v srpnu, první napadení porostů se však objevila u náchylných odrůd a v podmínkách přísušku již koncem června. Silnější výskyty byly lokální záležitostí nebo tam, kde nebyly porosty včas ošetřeny příslušnými fungicidy. Celkově lze hodnotit výskyt jako průměrný.

Vodnatá hniloba způsobená houbami rodu *Pythium* se v letošním roce vyskytovala omezeně vlivem převážně relativně nízkých nočních teplot.

Abiotikózy byly vyvolané přerušováním růstu hlíz v důsledku kolísání vláhových poměrů a vysokých teplot se u raných odrůd objevily jako následek přísušku v druhé polovině června. V další fázi vegetace jejich výskyt ovlivnil srpnový nedostatek vláhy s následnými srážkami na konci srpna a v září. Větším problémem než tvarové deformace a nárůstky však byla někde nevyzrálость slupky, s ní spojené mechanické poškození a infekce skládkovými chorobami.

Škůdci

Nálet mšic do porostů brambor začal v chladných květnových dnech poměrně pozvolna a postupně se zvyšoval až v červnových dnech. Celkově ho lze hodnotit jako průměrný se stagnací od poloviny července. Velmi vysoké zastoupení v něm však měla mšice broskvoňová jako nejvýznamnější přenašeč virů brambor. Od roku 2011 se jedná jednoznačně o nejsilnější nálet překonávající dosud ročníky s nejvyšším náletem tohoto druhu 2022 a 2024. Výsledky testování virových chorob v sadbě potvrzují, že vysoký nálet mšice broskvoňové se odrazil ve vyšším výskytu viróz, zejména viru PVY. Výsledky ale zatím nejsou zcela kompletní. Ochrana sadbových porostů proti přenašečům virů se stává rok od roku obtížnější v důsledku omezeného sortimentu účinných a dostatečně rychle působících insekticidů, chybějící registraci minerálních olejů a stále nejistotě v přípravcích pro ukončení vegetace.

Mandelinka bramborová vykazala většinou relativně vysoký výskyt. Příčinou byla příznivá zima pro přezimování dospělců. Ta byla sice mírná, ale nedocházelo k častým výrazným výkyvům teplot a rozmrzání půdy, což přezimování hmyzu vyhovuje. Došlo pouze ke zpoždění gradace vlivem chladného května. V bramborářské oblasti nedošlo sice k úplnému vývinu druhé generace, ale i zde byla často potřeba dvě ošetření insekticidy. Sortiment účinných insekticidů je i proti tomuto škůdci úzký. Vzhledem k dotačnímu programu integrované produkce je nejčastěji užívanou účinnou látkou spinosad. Vzhledem k možné selekci rezistentních populací mandelinky k této účinné je třeba dbát na její umírněné používání a dodržování antirezistentní strategie.

Drátovci se stali v posledních letech u brambor trvalým problémem. K jejich rozšíření přispívají pro ně vhodné meteorologické podmínky, bezorební pěstitelské systémy a struktura rostlinné výroby. Boj s těmito škůdci je nutné vést v celém osevním postupu. U brambor nestačí použití insekticidů, ale významnou roli hrají agrotechnická opatření, především intenzivní zpracování půdy a včasná sklizeň. Škodlivý výskyt je většinou na menších plochách a při klasické technologii pěstování. Tyto škůdce výrazně eliminuje technologie odkamenění.

Plochy, hektarové výnosy a produkce brambor v ČR

V roce 2025 bylo podle údajů ČSÚ v ČR osázeno celkem 30 060 ha brambor, z toho plocha raných činí 1 908 ha, pozdních konzumních 18 883 ha, pro produkci škrobu 6 379 ha a plocha sadby brambor 2 890 ha. Z celkových ploch brambor připadá na zemědělský sektor 24 174 ha a na domácnosti 5 886 ha. Sklizeň brambor dle údajů ČSÚ dosáhla 866 220 t a průměrný výnos činí 28,82 t/ha.

Sklizeň brambor v ČR po dopočtu domácností v roce 2025

Ukazatel	Plochy za zemědělský sektor (ha)	Odhad ploch za domácnosti (ha)	Plochy celkem (ha)	Průměrný výnos (t/ha)	Celková produkce (t)
	ZS	D	ZS + D	ZS + D	ZS + D
brambory celkem	24 174	5 886	30 060	28,82	866 220
brambory rané	701	1 207	1 908	18,78	35 818
brambory ostatní	20 583	4 679	25 262	30,13	761 036
brambory sadbové	2 890	-	2 890	24,00	69 366

Pramen: ČSÚ

Poznámka: zemědělský sektor = ZS, domácnosti = D

Vývoj produkčních ploch, hektarových výnosů a produkce brambor celkem v ČR po dopočtu domácností

Hospodářský rok	Produkční plochy			Průměrný výnos (t/ha)	Celková produkce (t)
	Zemědělský sektor	Domácnosti	Celkem		
	(ha)	(ha)	(ha)	(t/ha)	(t)
2005/06	36 071	5 136	41 207	28,05	1 155 996
2006/07	30 026	8 523	38 549	21,70	836 614
2007/08	31 908	8 336	40 244	24,79	997 671
2008/09	29 788	8 028	37 816	25,00	945 234
2009/10	28 734	7 988	36 722	25,29	928 752
2010/11	27 079	7 971	35 050	23,45	821 862
2011/12	26 450	7 130	33 580	29,00	973 859
2012/13	23 652	6 417	30 069	26,77	804 980
2013/14	23 205	6 096	29 301	22,08	646 871
2014/15	23 993	6 096	30 089	27,68	832 762
2015/16	22 681	6 013	28 694	21,06	604 348
2016/17	23 414	6 137	29 551	28,13	831 132
2017/18	23 418	6 015	29 433	27,85	819 712
2018/19	22 889	6 004	28 893	24,69	713 266
2019/20	22 893	5 974	28 867	26,20	756 310
2020/21	23 876	6 088	29 964	27,73	830 821
2021/22	22 824	6 026	28 850	28,15	812 061
2022/23	21 680	5 984	27 664	28,67	793 154
2023/24	20 947	6 073	27 020	26,02	703 078
2024/25	22 747	5 978	28 725	27,28	783 743
2025/26*	24 174	5 886	30 060	28,82	866 220

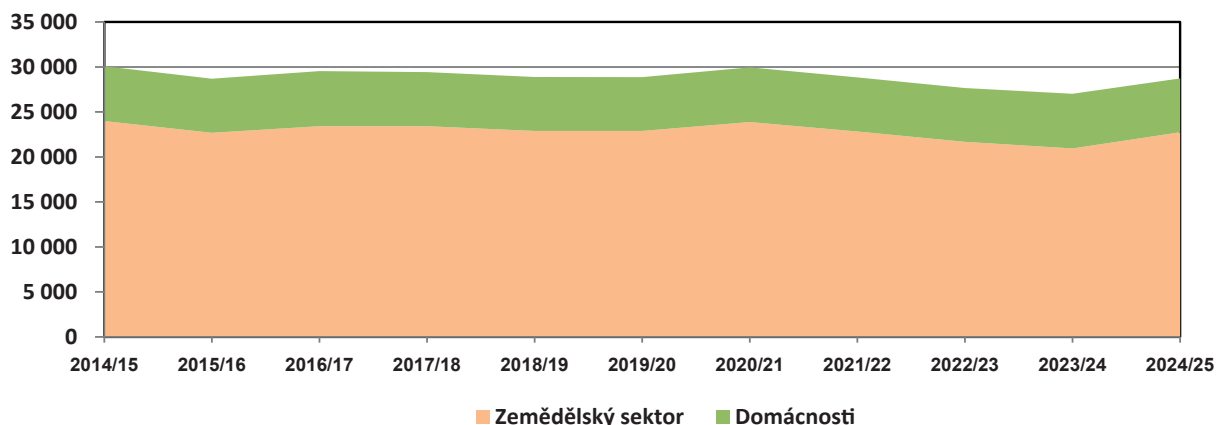
Pramen: ČSÚ

Poznámka: * Hospodářský rok – první údaj je rokem výsadby a sklizně brambor, údaj za lomítkem rokem možného užití produkce.

Zahraniční obchod brambor celkem za hospodářské roky (KN 0701 1000 až 0701 9090)

Ukazatel/Rok	MJ	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Dovoz brambor celkem	t	177 736	191 471	215 410	174 225	168 913	159 212	186 573	183 444
Vývoz brambor celkem	t	24 363	20 294	16 879	13 460	19 651	30 352	24 794	34 376

Pramen: ČSÚ

Porovnání celkových ploch brambor pěstovaných v ČR v zemědělském sektoru a domácnostech

Pramen: ČSÚ

Porovnání produkčních ploch brambor ostatních¹⁾ podle krajů bez dopočtu domácností (ha)

Kraj/Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Česká republika	19 017	19 778	19 381	18 108	17 428	18 908	20 583
Hl. m. Praha	10	8	17	16	8	7	9
Středočeský	4 832	4 992	5 059	5 686	3 713	5 094	5 494
Jihočeský	2 759	2 792	2 589	2 775	2 421	2 606	3 109
Plzeňský	1 052	1 050	1 201	1 222	916	1 040	1 211
Karlovarský	42	57	76	68	46	39	36
Ústecký	507	545	558	479	379	456	455
Liberecký	115	137	121	120	118	110	128
Královéhradecký	646	726	696	572	561	599	612
Pardubický	951	1 004	866	897	793	824	867
Vysočina	5 660	5 955	5 715	5 365	5 341	5 706	6 020
Jihomoravský	1 195	1 192	1 364	1 160	1 101	1 327	1 554
Olomoucký	327	346	307	283	286	295	301
Zlínský	212	239	208	187	139	133	134
Moravskoslezský	708	735	604	628	604	673	652

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ Souhrn sklizňových ploch pozdních konzumních brambor a brambor pro výrobu škrobu.**Celková bilance nabídky a poptávky brambor v České republice¹⁾**

Ukazatel	MJ	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Produkční plocha	tis. ha	30,0	28,9	27,7	27,0	28,7
Hektarový výnos	t/ha	27,73	28,15	28,67	26,02	27,28
Počáteční zásoba	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Ukazatel	MJ	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	
Výroba	tis. t	830,8	812,1	793,2	703,1	783,7	
Dovoz brambor čerstvých	tis. t	174,4	171,3	159,2	186,6	183,4	
Dovoz ve výrobcích	tis. t	195,8	217,8	242,7	254,8	288,2	
Dovoz brambor v nativním škrobu	tis. t	17,9	20,2	24,5	27,3	41,9	
Dovoz celkem	tis. t	388,0	409,3	426,4	468,7	513,5	
Celková nabídka	tis. t	1 218,8	1 221,4	1 219,6	1 171,8	1 297,2	
Domácí spotřeba	tis. t	1 093,0	1 078,5	1 070,7	1 042,7	1 120,2	
v tom	– potraviny	tis. t	630,0	630,0	630,0	630,0	710,0
	– sadba	tis. t	77,0	76,0	70,0	70,0	75,0
	– odpad a skladové ztráty	tis. t	162,3	156,8	173,4	191,6	187,1
	– technické užití – škrob	tis. t	223,7	215,7	197,3	151,1	148,1
Vývoz brambor čerstvých	tis. t	14,1	20,7	30,3	24,8	34,4	
Vývoz ve výrobcích	tis. t	60,6	60,8	56,7	51,9	60,9	
Vývoz brambor v nativním škrobu	tis. t	51,1	61,4	61,9	52,4	81,7	
Vývoz celkem	tis. t	125,8	142,9	148,9	129,1	177,0	
Celková poptávka	tis. t	1 218,8	1 221,4	1 219,6	1 171,8	1 297,2	
Soběstačnost	%	76,0	75,3	74,1	67,4	70,0	

Pramen: ČSÚ, ÚZEI, MZe, VÚB, ČBS, ČŠS

Poznámka: ¹⁾ po dopočtu domácností

V souladu s metodikou EUROSTAT jsou zpětně od vstupu ČR do EU upravována některá statistická data dovozu a vývozu, převážně bramborových výrobků a polotovarů a nativního bramborového škrobu. Všechny tyto drobné úpravy mají vliv na celkovou bilanci.

Průměrná roční spotřeba brambor v ČR na obyvatele (kg)

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Brambory konzumní	69,1	68,5	67,7	69,5	61,5	70,1	69,2	68,1	70,2	71,5

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhad ČBS

Seznam doporučených odrůd pro produkci konzumních brambor v roce 2026

V roce 2025 pokračoval VÚB na základě pověření ÚKZÚZ, za finanční podpory MZe ČR a v úzké součinnosti s ÚKZÚZ v organizaci zkoušení odrůd pro produkci konzumních brambor pro jejich zapsání do SDO. Zkoušky probíhaly na 9 zkušebních stanicích (Čáslav-Filipov, Domanínek, Velhartice, Lednice na Moravě, Lípa, Přerov nad Labem, Valečov, Vysoká, Znojmo-Oblekovice). V roce 2025 bylo hodnoceno 5 přihlášených velmi raných odrůd z hlediska jejich využití pro produkci brambor raných v teplejších, úrodnějších oblastech při využití závlahy. Zároveň bylo hodnoceno 29 odrůd pro užitkový směr brambory konzumní ostatní, 2 odrůdy z hlediska jejich vhodnosti pro výrobu lupínků a 3 odrůdy

pro výrobu hranolků. Z výsledků přesných polních pokusů a následného hodnocení vyplynul následující seznam doporučených odrůd konzumních brambor pro rok 2026:

a) velmi rané odrůdy doporučené pro produkci brambor raných při závlaze:

Katy, Magda, Suzan

b) odrůdy doporučené pro produkci brambor konzumních ostatních:

velmi rané: Katy, Lada, Mariannka, Oskava, Primarosa, Radana, Suzan

rané: Alice, Bohemia, Dicolora, Doubrava, Ester, Gabreta, Jasmina, Julinka, Olina, Valda

polorané: Bella, Dominika, Red Anna, Vysočina

pozdní: Jindra

c) odrůdy doporučené pro loupání za syrova:

velmi rané: Katy, Lada, Mariannka, Oskava, Primarosa, Suzan

rané: Bohemia, Doubrava, Ester, Gabreta, Jasmina, Julinka, Olina

polorané: Vysočina

d) odrůdy doporučené pro dlouhodobé skladování:

rané: Doubrava

polorané: Dominika

pozdní: Jindra

e) odrůdy doporučené pro mytí:

velmi rané: Lada, Mariannka, Radana, Suzan

rané: Ester, Gabreta, Julinka, Olina,

polorané: Vysočina

f) odrůdy doporučené pro výrobu lupínků: –

g) odrůdy doporučené pro výrobu hranolků:

rané: Valda

polorané: Bella

BRAMBORY RANÉ

Vývoj produkčních ploch, hektarových výnosů a produkce brambor raných v ČR po dopočtu domácností

Rok	Produkční plochy			Průměrný výnos (t/ha)	Celková produkce (t)
	Zemědělský sektor	Domácnosti	Celkem		
	(ha)	(ha)	(ha)		
2005	2 266	1 007	3 273	18,80	61 534
2006	1 566	1 745	3 311	17,68	58 540
2007	1 819	1 707	3 526	16,58	58 454
2008	1 753	1 646	3 399	16,36	55 622
2009	1 654	1 638	3 292	17,34	57 075
2010	1 341	1 634	2 975	16,84	50 113
2011	1 575	1 462	3 037	17,32	52 603
2012	1 263	1 315	2 578	16,78	43 248
2013	854	1 250	2 104	14,48	30 463
2014	1 196	1 100	2 446	19,04	46 587
2015	946	1 233	2 179	17,29	37 675
2016	1 325	1 167	2 492	21,21	52 862
2017	858	1 233	2 091	17,72	37 053
2018	860	1 231	2 091	22,63	47 325
2019	1 078	1 225	2 303	20,21	46 552
2020	1 120	1 248	2 368	18,41	43 599
2021	548	603	1 151	18,96	21 821
2022	637	1 227	1 863	18,99	35 390
2023	907	1 245	2 152	18,30	39 366
2024	1 070	1 225	2 295	20,17	46 286
2025	701	1 207	1 908	18,78	35 818

Pramen: ČSÚ

Cenový vývoj produkce raných brambor

Na základě doporučení EK je ve většině zemí EU tolerováno obchodování s bramborami označenými rané do konce července.

Průměrná CZV raných brambor v červnu v letech 2009–2025 (Kč/kg)

Rok	Červen
2009	6,50
2010	7,12
2011	6,87
2012	6,38
2013	11,10
2014	6,79
2015	8,10
2016	9,08
2017	6,97
2018	6,67
2019	13,62
2020	9,90
2021	9,78
2022	13,68
2023	17,97
2024	15,66
2025	8,39

Pramen: ČSÚ

Průměrná měsíční SC raných brambor v letech 2009–2025 (Kč/kg)

Rok	Červen	Červenec
2009	14,88	11,15
2010	19,33	14,53
2011	16,12	12,97
2012	17,00	12,13
2013	26,23	20,25
2014	15,11	13,79
2015	18,16	13,54
2016	19,71	17,07
2017	17,07	16,67
2018	18,41	14,22
2019	27,00	22,60
2020	24,07	16,52
2021	24,55	17,57

Rok	Červen	Červenec
2022	25,53	19,44
2023	29,31	26,32
2024	32,61	27,66
2025	32,10	22,07

Pramen: ČSÚ

Vývoj průměrné SC raných brambor je převážně ovlivňován stavem zásob brambor konzumních ostatních z minulé sklizně, vývojem jejich ceny, výší nabídky a dovozních hodnot nových a raných brambor, ale i vývojem počasí a termínem zahájení sklizně. V roce 2025 činila v červnu 32,10 Kč/kg a v červenci klesla na 22,07 Kč/kg.

Zahraniční obchod nových a raných brambor

Po vstupu ČR do EU jsou údaje statistiky zahraničního obchodu ČSÚ tříděny pouze osmimístným kódem položky celního sazebníku a časový interval sledování je jeden měsíc.

Dovoz nových a raných brambor (KN 07019050) do ČR od 1. 1. do 30. 6. roku sklizně

Ukazatel/Rok	MJ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Brambory nové a rané celkem	t	12 404	11 482	15 135	8 911	11 052	13 964	10 663
Deklarovaná dovozní hodnota	tis. Kč	164 238	116 879	124 101	84 726	143 944	202 664	141 346

Pramen: ČSÚ

Vývoz nových a raných brambor (KN 07019050) z ČR od 1. 1. do 30. 6. roku sklizně

Ukazatel/Rok	MJ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Brambory nové a rané celkem	t	2 738	995	1 629	1 623	2 030	2 454	1 171
Deklarovaná vývozní hodnota	tis. Kč	46 686	12 639	20 083	20 373	33 688	48 183	17 214

Pramen: ČSÚ

Nejvýznamnější země zahraničního obchodu s bramborami novými a ranými v roce 2025 od 1. 1. do 30. 6. roku sklizně

Dovoz		Vývoz	
Země	Množství (t)	Země	Množství (t)
Španělsko	2 508	Slovensko	901
Německo	2 125	Rakousko	264
Francie	1 411	Německo	6
Itálie	1 392		

Pramen: ČSÚ

BRAMBORY OSTATNÍ

Do kategorie brambory ostatní jsou zařazeny pozdní konzumní brambory a brambory pro výrobu bramborového škrobu.

Vývoj produkčních ploch, hektarových výnosů a produkce brambor ostatních v ČR

Hospodářský rok	Produkční plochy			Průměrný výnos (t/ha)	Celková produkce (t)
	Zemědělský sektor (ha)	Domácnosti (ha)	Celkem (ha)		
2007/08	21 410	6 629	28 039	24,97	700 095
2008/09	19 562	6 382	25 944	25,54	662 705
2009/10	18 827	6 350	25 177	25,64	645 501
2010/11	17 974	6 337	24 311	23,18	563 646
2011/12	18 228	5 668	23 896	28,81	688 397
2012/13	19 121	5 102	24 223	28,28	685 129
2013/14	19 220	4 846	24 066	23,09	555 778
2014/15	19 548	4 846	24 394	29,36	716 248
2015/16	18 911	4 780	23 691	21,77	515 712
2016/17	19 171	4 511	23 682	30,29	717 246
2017/18	19 795	4 782	24 577	29,28	719 651
2018/19	19 228	4 773	24 001	25,37	608 973
2019/20	19 017	4 749	23 767	27,20	646 492
2020/21	19 941	4 840	24 781	29,02	719 131
2021/22	19 685	5 423	25 109	29,18	732 742
2022/23	18 501	4 757	23 258	30,13	700 755
2023/24	17 428	4 828	22 256	27,33	608 328
2024/25	18 908	4 753	23 660	28,39	671 791
2025/26	20 583	4 679	25 262	30,13	761 036

Pramen: ČSÚ

Zahraniční obchod s pozdními konzumními bramborami

Dovoz pozdních konzumních brambor do ČR a deklarovaná dovozní hodnota

Ukazatel / Hospodářský rok	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Brambory pozdní konzumní (t)	193 226	151 147	149 517	135 297	159 126	160 774
Dovozní hodnota (tis. Kč)	1 114 164	620 157	852 094	1 057 661	1 621 790	1 279 828
Dovozní hodnota (Kč/kg)	5,77	4,10	5,70	7,82	10,19	7,96

Pramen: ČSÚ

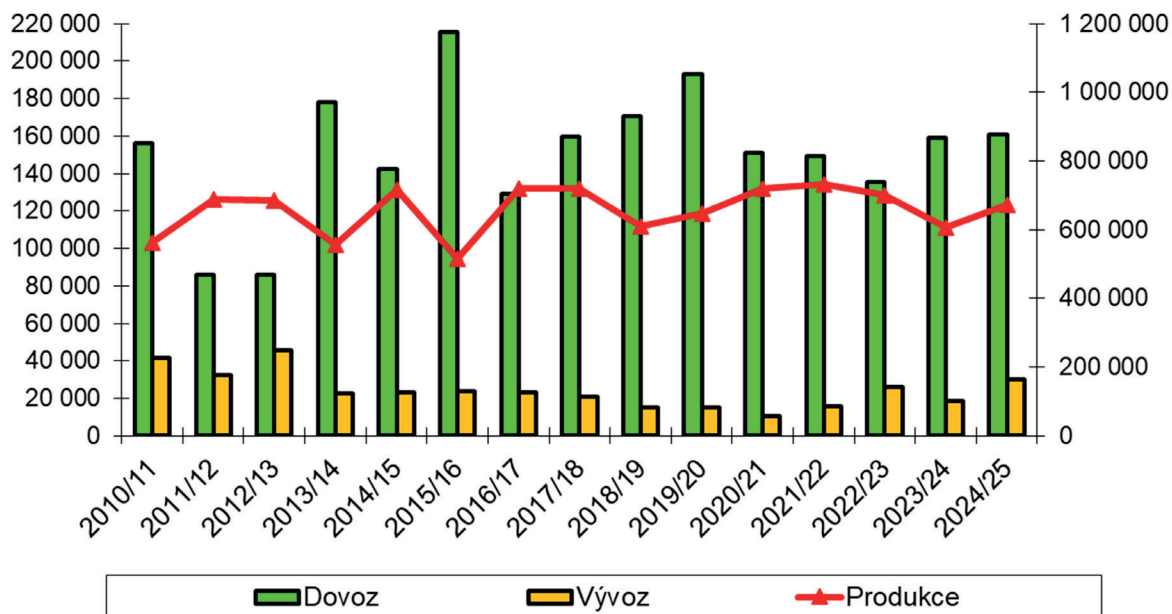
Od července 2024 do června 2025 činil měsíční průměr dovozu 13 397,8 t (předchozí hospodářský rok 13 260,5 t).

Vývoz pozdních konzumních brambor z ČR a deklarovaná vývozní hodnota

Hospodářský rok	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Brambory pozdní konzumní (t)	14 866	10 397	15 576	26 199	18 426	29 933
Vývozní hodnota (tis. Kč)	152 020	86 833	141 897	287 539	246 118	296 923
Vývozní hodnota (Kč/kg)	10,22	8,35	9,11	10,97	13,36	9,92

Pramen: ČSÚ

Vývoj domácí produkce, dovozu a vývozu brambor konzumních ostatních od roku 2010/11 do roku 2024/25

Pramen: ČSÚ

Nejvýznamnější země zahraničního obchodu s bramborami pozdními konzumními v letech 2024/25 a 2023/24

Hospodářský rok	Dovoz			Vývoz		
	Země	Množství (t)	Dovozní hodnota (Kč/kg)	Země	Množství (t)	Vývozní hodnota (Kč/kg)
2024/25	Německo	113 298	6,18	Slovensko	20 161	11,46
	Francie	20 095	13,37	Rakousko	3 374	4,88
	Slovensko	6 560	14,67	Rumunsko	2 421	5,74
	Nizozemsko	2 836	6,52	Polsko	1 524	6,13
2023/24	Německo	108 229	8,37	Slovensko	12 563	15,03
	Francie	22 790,7	15,49	Rakousko	2 423,8	4,88
	Nizozemsko	4 484,6	17,52	Chorvatsko	1 134,2	6,39
	Slovensko	4 441,5	14,94	Rumunsko	698,6	21,60

Pramen: ČSÚ

Cenový vývoj produkce pozdních konzumních brambor

Průměrná roční CZV pozdních konzumních brambor za kalendářní rok je ovlivněna údaji ze dvou rozdílných sklizní.

Průměrné roční CZV pozdních konzumních brambor (Kč/kg)

Ukazatel/Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kč/kg	5,16	4,32	4,91	7,22	5,90	3,88	5,49	8,80	8,16	6,20

Pramen: ČSÚ

Průměrné měsíční CZV pozdních konzumních brambor (Kč/kg)

Ukazatel	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Září	4,65	4,72	4,86	6,83	4,67	4,67	6,27	9,98	8,15
Říjen	4,12	4,30	5,22	6,41	3,92	4,17	5,97	8,82	7,70
Listopad	4,10	4,18	6,13	6,67	4,26	4,29	6,65	8,73	7,77
Prosinec	4,12	4,00	6,79	7,09	4,42	4,03	6,64	8,54	7,17
Leden	3,99	4,20	7,01	7,25	3,85	4,61	6,90	9,20	7,67
Únor	4,29	3,85	7,31	6,89	4,13	4,93	7,23	9,45	6,80
Březen	4,42	3,91	8,00	6,98	4,08	5,23	7,15	9,44	6,92
Duben	4,36	3,78	7,88	7,04	3,34	4,72	7,19	9,77	7,25
Květen	4,34	4,20	7,53	6,65	3,25	4,91	7,05	9,74	7,74
Červen	4,85	4,07	7,45	6,89	3,03	4,92	8,13	9,92	7,92
Průměr¹⁾	4,33	4,12	6,82	6,87	3,89	4,65	6,92	9,36	7,51

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ aritmetický průměr za hospodářský rok

Průměrné měsíční SC pozdních konzumních brambor (Kč/kg)

Ukazatel	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Červenec	17,07	16,67	14,22	22,04	16,52	17,57	19,44	26,32	32,61
Srpen	12,66	13,60	14,58	19,47	13,89	14,71	15,36	27,73	27,66
Září	13,61	14,50	13,03	16,93	14,11	12,88	18,03	28,14	25,76
Říjen	11,49	13,70	15,56	18,64	14,13	14,42	15,99	27,69	18,92
Listopad	13,22	13,19	15,59	17,93	14,18	14,56	18,31	23,28	19,25
Prosinec	12,62	14,36	20,23	19,55	14,59	14,98	19,95	24,61	19,25
Leden	15,07	13,46	20,46	20,45	14,69	18,43	20,20	27,70	23,02
Únor	18,7	13,78	22,46	19,86	16,62	20,42	20,27	27,77	23,49
Březen	18,83	13,93	23,58	21,78	16,76	19,57	20,12	27,14	25,46
Duben	19,22	14,36	23,55	20,71	16,27	20,35	21,98	27,42	25,92
Květen	16,79	14,17	26,19	20,99	14,75	21,44	21,31	28,02	25,63
Červen	17,07	18,41	27,00	24,07	24,55	25,53	29,31	32,61	32,10
Průměr¹⁾	15,53	14,52	19,70	20,20	15,92	17,91	20,02	27,37	24,92

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ aritmetický průměr za hospodářský rok

BRAMBORY SADBOVÉ

Porosty sadby brambor v roce 2025

V roce 2025 bylo do uznávacího řízení přihlášeno 2 704,49 ha. Oproti roku 2024 to znamenalo zvýšení plochy o 148 ha, což je ve srovnání s předešlými roky malý nárůst.

Výsadba v letošním roce proběhla standardně. Některé plochy byly sázeny již začátkem dubna až do května. V roce 2025 byl vysoký výskyt přenašečů viróz, což se negativně projevilo ve výskytu viróz v posklizňových zkouškách (v roce 2025 je neuznáno 18,3 % porostů, nejhorší výsledek za posledních 10 let). V některých oblastech bylo zvýšené množství bakterióz. Celkově byly porosty napadeny ostatními patogeny průměrně. Sklizeň v některých lokalitách probíhala za vlhkého počasí. Sklizené brambory pak měly větší problémy se skládkovými chorobami. Celkové množství sklizené sadby bylo průměrné.

Množitelské plochy sadby brambor v letech 2015–2025

Rok	Přihlášená plocha (/ha)	Neuznáno %	Počet odrůd
2015	2 922	7,4	213
2016	2 945	9,0	216
2017	2 796	6,9	201
2018	2 745	9,7	198
2019	2 843	9,3	201
2020	2 867	6,5	204
2021	2 666	8,8	181
2022	2 457	6,5	180
2023	2 455	11,2	185
2024	2 556	10,2	198
2025	2 704	18,3	189

Pramen: ÚKZÚZ

Průběh uznávacího řízení sadby brambor (ha) v letech 2014 až 2025

Ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Přihlášená plocha	3 351	2 924	2 945	2 806	2 777	2 841	2 867	2 666	2 457	2 455	2 556	2 704
Plocha k odběru na posklizňové zkoušky	3 320	2 854	2 877	2 759	2 744	2 798	2 785	2 635	2 392	2 401	2 511	2 668
Uznaná plocha	2 983	2 590	2 864	2 461	2 385	2 426	2 508	2 294	2 123	1 976	2 110	1 998

Pramen: ÚKZÚZ

Výsledky uznávacího řízení sadby brambor v roce 2025

Kategorie a stupeň	Celkem zkoušeno		Uznáno		Sestupněno		Neuznáno	
	porostů	ha	porostů	ha	porostů	ha	porostů	ha
ŠRM – PBTC	0	0	0	0	0	0	0	0
			0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
RMP – PB1	1	1	0	0	0	0	0	0
			0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
RMP – PB2	0	0	0	0	0	0	0	0
			0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
RMP – PB3	0	0	0	0	0	0	0	0
			0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
RMP – PB4	3	3,5	2	2	1	1,5	0	0
			66,7 %	56,5 %	33,3 %	43,5 %	0 %	0 %
Z – S	21	21,9	15	17,1	6	4,8	0	0
			71,4 %	78,1 %	28,6 %	21,9 %	0 %	0 %
Z – SE	56	42,4	47	38,4	8	3,5	1	0,5
			83,9 %	90,6 %	14,3 %	8,2 %	1,8 %	1,2 %
Z – E	384	243,3	321	204,7	40	23,3	21	14,3
			84 %	84,5 %	10,5 %	9,6 %	5,5 %	5,9 %
C – A	920	1396,2	700	1 037,8	59	97,1	154	247,2
			76,7 %	75,1 %	6,5 %	7 %	16,9 %	17,9 %
C – B	539	960,8	373	697,5	14	35,1	150	223,7
			69,5 %	72,9 %	2,6 %	3,7 %	27,9 %	23,4 %
C – Bn	0	0	0	0	0	0	0	0
			0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
CELKEM	1 923	2 668,1	1 458	1 997,5	128	165,3	326	485,6
			76,3 %	75,4 %	6,7 %	6,2 %	17,1 %	18,3 %

Pramen: ÚKZÚZ

Počet odrůd na množitelských plochách v letech 2007 až 2025

Rok	Množitelská plocha			
	nad 100 ha	50–100 ha	10–50 ha	do 10 ha
	Počet odrůd			
2007	10	8	48	133
2008	8	12	50	129
2009	8	11	49	141
2010	6	10	48	117
2011	5	11	54	113
2012	7	6	59	124
2013	7	6	57	127
2014	7	7	58	145
2015	6	9	43	145
2016	6	11	36	165
2017	4	11	48	136
2018	6	9	52	131

Rok	Množitelská plocha			
	nad 100 ha	50–100 ha	10–50 ha	do 10 ha
	Počet odrůd			
2019	5	12	47	139
2020	2	15	49	138
2021	2	13	44	122
2022	2	11	36	131
2023	2	11	42	130
2024	3	9	50	136
2025	4	9	48	128

Pramen: ÚKZÚZ

Odrůdy s větší množitelkou plochou než 100 ha v letech 2021–2025

Rok	Odrůda
2021	Eurostarch 241 ha, Antonia 142 ha
2022	Eurostarch 218 ha, Antonia 142 ha
2023	Eurostarch 200 ha, Antonia 144 ha
2024	Eurostarch 209 ha, Antonia 146 ha, Sunita 104 ha
2025	Eurostarch 251 ha, Antonia 141 ha, Bernina 108 ha, Sunita 103 ha

Přehled dovezené sadby brambor v tunách

Rok	Generace								Počet odrůd
	SE 1	SE 2	E 1	E 2	E 3	A	B	Celkem	
2010	0	0	14,15	106,40	1 743,25	1 305,14	1 680,42	4 849,36	131
2011	0	48,00	44,78	273,35	2 098,20	3 413,67	244,09	6 122,08	140
2012	25,00	4,00	32,80	132,58	1 602,19	2 274,42	24,20	4 095,19	151
2013	0	0	24,78	303,87	1 801,67	4 530,50	241,26	6 902,07	170
2014	0,90	0	51,00	327,20	1 832,6	5 497,50	39,00	7 748,11	190
2015	6,25	0,26	15,00	231,20	1 371,64	5 537,53	20,00	7 181,94	187
Rok	PBTC	PB	S	SE	E	A	B	Celkem	Počet odrůd
2016	0	0	35,00	253,37	1 458,94	7 920,60	98,20	9 766,11	186
2017	0	0	24,98	213,90	1 351,3	5 816,75	511,04	7 917,96	171
2018	0	0	33,00	255,07	1 241,58	7 725,45	466,20	9 721,3	199
2019	0	0	68,73	292,15	1 217,64	6 183,37	1 368,23	9 130,12	179
2020	0	3,30	50,60	293,45	1 308,89	7 689,11	1 544,40	10 889,75	181
2021	0	0	21,40	218,20	1 085,30	5 871,79	621,38	7 828,07	134
2022	0	0	31,00	986,00	1 064,00	5 887,00	626,00	8 594,00	179
2023	0	0	30,00	344,00	1 096,00	6 954,00	1 422,00	9 843,00	180
2024	0	0	95,05	397,96	1 131,77	7 325,53	1 533,07	10 508,38	196
2025	0	0	40,80	573,19	1 238,22	7 773,17	1 853,26	11 478,63	184

Pramen: ÚKZÚZ

Poznámka: * Dovoz sadbových brambor dovezených na základě ohlášení dovozu podle zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů v platném znění

Rozhodující množství sadby brambor se do ČR dováží z Německa a Nizozemska.

VÝROBKY A POLOTOVARY Z BRAMBOR

V hospodářském roce 2024/25 bylo ve výrobcích a polotovarech dovezeno po konverzním přepočtu 288,2 tis. t brambor a 41,9 tis. t v bramborovém škrobu. Vyvezeno bylo 60,9 tis. t přepočtených syrových brambor ve výrobcích a polotovarech a 81,7 tis. t v bramborovém škrobu.

Dovoz výrobků a polotovarů z brambor přepočtený na syrové brambory

Výrobek/Hospodářský rok			2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Položka KN	Název výrobku ¹⁾	Koef. přepočtu	Dovoz brambor po konverzním přepočtu výrobků a polotovarů (t)					
07101000	Brambory i vařené zmrazené	1,9	1 916,3	5 266,2	4 966,6	5 908,5	7 554,6	7 447,8
07129005	Brambory, i sekané na kousky, plátky, rozdrčené	6,5	1 823,9	3 075,1	2 697,3	2 636,2	1 178,3	1 077,1
11051000	Mouka, krupice a prášek z brambor	6,5	477,1	1 243,5	2 742,5	2 805,1	920,4	650,0
11052000	Mouka, granule a pelety z brambor	6,5	43 736,6	41 058,6	44 944,5	59 479,3	66 779,9	87 686,9
20041010	Brambory vařené neupravené, zmrazené	1,9	47 394,6	45 815,2	57 012,5	54 065,1	60 786,1	59 697,2
20041091	Brambory ve formě mouky, krupice	6,5	343,2	147,6	178,4	114,3	85,6	1 418,9
20041099	Brambory konzervované ne v octě, zmrazené	3,3	58 499,1	49 857,0	55 884,3	63 543,3	59 029,8	67 453,7
20052010	Brambory ve formě mouky, šrotu nebo vloček	6,5	7 167,6	5 755,1	6 892,5	4 898,6	4 515,5	4 218,5
20052020	Brambory tence krájené, smažené, pečené	4,2	23 137,8	25 706,9	26 238,4	25 303,9	22 942,4	26 065,2
20052080	Bramborové výrobky – ostatní	3,0	16 690,2	17 846,7	16 201,4	23 969,1	31 022,3	32 510,1
Dovoz syrových brambor po konverzním přepočtu (t)			212 619,7	212 619,7	217 758,3	242 723,4	254 814,9	288 225,4
11081300	Škrob bramborový (t)	4,7	27 214,2	21 761,0	20 161,2	24 534,8	27 349,0	41 923,1
Celkový dovoz syrových brambor po konverzním přepočtu (t)			245 577,4	243 554,4	237 919,5	267 258,2	282 163,9	330 148,5

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ Zkrácený název výrobku

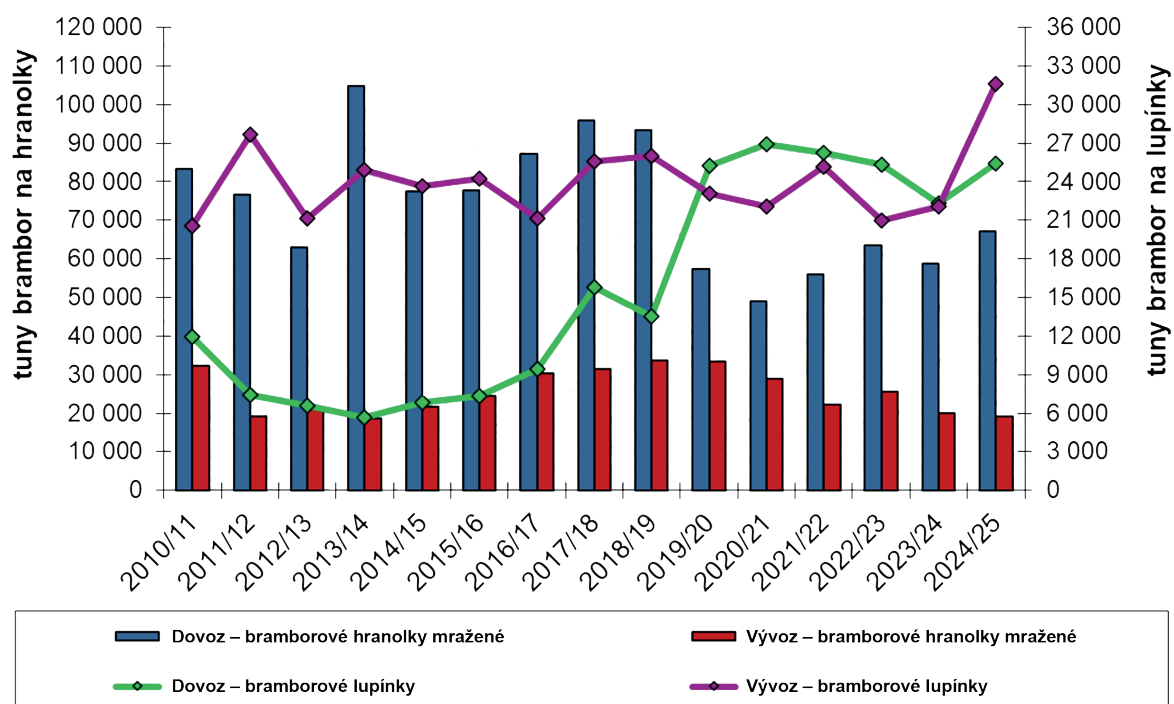
Vývoz výrobků a polotovarů z brambor přepočtený na syrové brambory

Výrobek/Hospodářský rok			2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Položka KN	Název výrobku ¹⁾	Koef. přepočtu	Dovoz brambor po konverzním přepočtu výrobků a polotovarů (t)					
07101000	Brambory i vařené, zmrazené	1,9	1 381,5	1 416,0	1 112,5	1 350,1	1 389,9	1 197,2
07129005	Brambory, i sekané na kousky, plátky, rozdrčené	6,5	6 109,4	3 528,9	1 888,0	1 570,5	411,1	213,2
11051000	Mouka, krupice a prášek z brambor	6,5	403,7	444,0	268,9	259,7	230,9	210,0
11052000	Mouka, granule a pelety z brambor	6,5	2 728,7	1 368,9	3 404,6	1 024,1	876,9	593,1
20041010	Brambory vařené jinak neupravené, zmrazené	1,9	257,6	298,3	1 392,9	1 069,7	722,5	1 341,0
20041091	Brambory ve formě mouky, krupice	6,5	12,4	213,9	512,4	16,2	2,1	2,6
20041099	Brambory konzervované ne v octě, zmrazené	3,3	33 858,9	31 503,5	22 156,2	25 477,2	20 398,6	19 873,3
20052010	Brambory ve formě mouky, šrotu, vloček	6,5	5 298,2	3 430,1	2 863,2	2 162,5	2 392,0	1 922,1
20052020	Brambory tence krájené, smažené, pečené	4,2	23 234,4	23 735,5	25 180,7	20 958,3	21 947,7	31 684,8
20052080	Bramborové výrobky – ostatní	3,0	3 896,1	1 670,1	2 056,0	2 823,9	3 412,3	3 834,9
Vývoz syrových brambor po konverzním přepočtu (t)			66 447,4	66 447,4	60 835,5	56 712,3	51 949,5	60 872,2
Vývoz syrových brambor i pro výrobu škrobu po konverzním přepočtu (t)								
11081300	Škrob bramborový (t)	4,7	60 093,7	63 635,7	61 366,6	61 889,0	52 445,0	81 745,7
Celkový vývoz syrových brambor po konverzním přepočtu (t)			135 937,8	145 157,4	122 202,1	118 601,3	104 394,5	142 617,9

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ Zkrácený název výrobku

Dovoz a vývoz brambor potřebných k výrobě bramborových hranolků a bramborových lupínků

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Koeficienty pro konverzní přepočty byly zpracovány s využitím grantu NAZV č. QC 10009/2000/02 ve spolupráci ÚZEI, VÚB, ČSS, ASA Bonn – Německo

Země s největším objemem zahraničního obchodu s ČR v letech 2024/25 až 2023/24 (položka KN 20041099 – bramborové hranolky)

Dovoz			Vývoz		
Země	Množství (t)	Celková dovozní hodnota (tis. Kč)	Země	Množství (t)	Celková vývozní hodnota (tis. Kč)
2024/25					
Belgie	7 318	239 618	Rumunsko	2 638	83 699
Polsko	5 373	189 905	Slovensko	1 603	62 654
Nizozemsko	5 137	172 874	Srbsko	554	17 156
Německo	783	39 332	Polsko	461	12 342
2023/24					
Belgie	6 274	221 603	Rumunsko	2 163	68 196
Polsko	4 519	155 284	Slovensko	2 061	68 177
Nizozemsko	4 479	142 563	Maďarsko	871	25 353
Německo	737	37 778	Polsko	518	13 175

Pramen: ČSÚ

**Země s největším objemem zahraničního obchodu s ČR v letech 2024/25 a 2023/24
(položka KN 20052020 – bramborové lupínky)**

Dovoz			Vývoz		
Země	Množství (t)	Celková dovozní hodnota (tis. Kč)	Země	Množství (t)	Celková vývozní hodnota (tis. Kč)
2024/25					
Polsko	4 747	574 313	Slovensko	3 667	346 793
USA	463	13 063	Německo	1 852	192 465
Rumunsko	210	30 214	Maďarsko	1 600	192 598
Slovensko	210	11 827	Bulharsko	110	8 283
2023/24					
Polsko	4 283	524 740	Slovensko	3 049	319 675
Rumunsko	207	29 371	Maďarsko	1 863	221 786
Německo	105	19 787	Polsko	102	11 948
Rakousko	92	10 325	Německo	92	22 094

Pramen: ČSÚ

ŠKROB BRAMBOROVÝ A BRAMBORY URČENÉ K VÝROBĚ BRAMBOROVÉHO ŠKROBU

V roce 2025 byla v České republice očekávána nadprůměrná úroda brambor určených k výrobě škrobu. Tento předpoklad vycházel především z vyšší rozlohy nasmlouvaných osázených ploch oproti předchozímu roku a následně jej podpořily i příznivé vegetační podmínky v průběhu léta. Letní období se vyznačovalo nižšími teplotami a vyšším množstvím srážek, než bylo v posledních letech obvyklé. Ačkoli tyto podmínky byly méně komfortní pro obyvatele, pro růst brambor byly velmi vhodné. Obdobná situace byla zaznamenána také v ostatních evropských státech.

Současně došlo k zásadním změnám na mezinárodních trzích. Spojené státy americké omezily dovoz mražených hranolků v důsledku zavedení 15 % dovozního cla. Vývoz do Číny byl omezen v reakci na rostoucí míru soběstačnosti tamního potravinářského sektoru. Tyto faktory vedly v rámci Evropské unie k okamžitému vzniku přetlaku přibližně 3 milionů tun brambor, které pěstitelé usilovali umístit do zpracování na škrob.

Výsledkem tohoto výrazného nárůstu nabídky brambor určených pro škrobářský průmysl, při současné stagnaci či mírném poklesu globální poptávky, byl výrazný propad cen bramborového škrobu na evropských i světových trzích.

Škrobářské provozy v České republice zahájily kampaň opět v polovině srpna, což se postupně stává standardním termínem zahájení zpracování brambor. Výroba někde pokračovala s malou přestávkou přes vánoční svátky až do poloviny ledna následujícího roku. Některé zahraniční škrobárny budou vzhledem k objemu sklizně a dostupnosti suroviny ukončovat výrobu až v průběhu dubna následujícího roku, tedy o několik týdnů později, než bývá běžné.

Celková průměrná cena brambor placená zemědělcům se v roce 2025 opět navýšila. Došlo k navýšení dodatečné platby a příplatků za včasné a pozdní dodávky, a to právě kvůli očekávané dlouhé kampani. Bez brambor by škrobárny neexistovaly, a proto je třeba přesvědčit zemědělce, že škrobárny jsou dlouhodobě stabilní partner.

Statistika výroby bramborového škrobu v České republice

Rok	Množství zpracovaných brambor (t)	Množství nakoupeného škrobu* (t)	Průměrná škrobnatost (%)
2004	147 898	33 644	20,11
2005	166 353	36 281	18,80
2006	110 576	25 016	19,81
2007	147 878	32 692	18,86
2008	136 177	30 105	19,18
2009	136 581	29 618	18,70
2010	125 686	26 710	18,20
2011	148 441	30 552	17,60
2012	111 761	23 982	18,30
2013	89 979	19 248	18,40
2014	154 721	30 948	17,10
2015	106 326	22 074	17,70
2016	159 913	36 620	19,90
2017	171 544	37 768	18,70

2018	131 076	29 092	19,10
2019	147 365	32 290	18,90
2020	179 130	38 663	18,50
2021	174 158	38 728	19,20
2022	161 159	33 156	17,60
2023	131 169	29 270	19,30
2024	148 061	32 969	19,30
2025	210 230	45 003	18,30

Pramen: ČŠS

Poznámka: * nakoupený = vyrobený škrob podle pravidel EU

Bilance zahraničního obchodu (t) s bramborovým škrobem (KN 11081300)

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dovoz	8 771	9 160	8 869	4 893	4 829	4 104	5 333	3 511	8 002	8 202
Vývoz	10 481	16 909	14 185	13 162	12 343	11 254	14 370	10 626	13 686	21 008
Saldo	1710	7 749	5 316	8 269	7 517	7 151	9 037	7 115	5 684	12 806

Pramen: ČSÚ

Bilance zahraničního obchodu (t) výrobků ze škrobu

Dovoz a vývoz dextransů a modifikovaných škrobů (KN 35051010, 50, 90)

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dovoz	19 686	21 676	22 434	21 703	20 120	22 379	28 244	27 044	29 195	33 695
Vývoz	16 242	17 690	14 845	12 093	16 480	21 023	19 877	22 110	20 430	22 197
Saldo	-3 444	-3 986	-7 589	-9 610	-3 640	-1 355	-8 367	-4 934	-8 765	-11 498

Pramen: ČSÚ

Dovoz a vývoz přípravků k úpravě povrchu na bázi škrobu (KN 38091010, 30, 50, 90) (t)

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dovoz	881	21	2 941	2 097	2 634	2 975	811	610	219	1 326
Vývoz	137	109	103	93	2 075	2 066	56	47	49	1 086
Saldo	-744	+88	-2 838	-2 094	-559	-910	-755	-563	-170	-240

Pramen: ČSÚ

Dlouhodobou snahou pěstitelů brambor pro výrobu škrobu a výrobců škrobu je zachování brambor jako citlivé komodity v souvislosti s tvorbou a uplatňováním Společné zemědělské politiky Evropské unie (SZP) pro období 2023–2027, a to z důvodu udržení konkurenceschopnosti pěstování těchto brambor s pěstitelsky jednoduššími plodinami jako jsou obilí, kukuřice a řepka. Tato tzv. „Podpora příjmu vázané na produkci škrobových brambor“ je v roční výši 3 mil. EUR. Konečná výše vyplácené podpory na hektar osázené plochy závisí na skutečné kontraktaci ploch brambor a aktuálním kurzu Kč vůči EUR.

Pěstitelé mají možnost sdružovat se do organizací producentů škrobových brambor, potom mohou čerpat další intervence např. na investice do pěstování a skladování brambor, na pojištění sklizně a produkce. Podmínky založení, fungování a získávání jednotlivých intervencí jsou dány příslušným Nařízením vlády ČR. Zatím ovšem tuto možnost pěstitelé brambor pro výrobu bramborového škrobu nevyužili.

PŘÍLOHY

Příloha I

Stručný přehled nepreferenčních celních sazeb EU vůči třetím zemím

Brambory	celní sazba
Brambory sadbové KN 07011000	4,5 %
Brambory k výrobě škrobu KN 07019010	5,8 %
Brambory rané KN 07019050 (od 1. 1. do 15. 5.)	9,6 %
Brambory rané KN 07019050 (od 16. 5. do 30. 6.)	13,4 %
Brambory ostatní KN 07019090	11,5 %
Výrobky z brambor a bramborový škrob	celní sazba
Brambory (i vařené), mražené bez příměsí KN 07101000	14,4 %
Mouka, krupice a prášek z brambor KN 11051000	12,2 %
Vločky, granule a pelety z brambor KN 11052000	12,2 %
Bramborový škrob KN 11081300	166 EUR/t
Skupina ostatní zeleniny připravené nebo konzervované jinak než v octě nebo kyselině octové, zmrazené, jiné než výrobky skupiny 2006	
Brambory vařené, jinak neupravené KN 20041010	14,4 %
Brambory ve formě mouky, šrotu nebo vloček KN 20041091	7,6 % + zemědělský komponent
Brambory ostatní KN 20041099	17,6 %
Skupina ostatní zeleniny připravené nebo konzervované jinak než v octě nebo kyselině octové, nezmrazené, jiné než výrobky skupiny 2006	
Brambory konzervované ve formě mouky, šrotu nebo vloček KN 2005 20 10	8,8 % + zemědělský komponent
Brambory tence krájené, smažené nebo pečené, též solené nebo ochucené, hermeticky uzavřené, vhodné pro okamžitou spotřebu KN 2005 20 20	14,1 %
Ostatní brambory KN 2005 20 80	14,1 %

Výrobky ze škrobu nebo přípravky na bázi škrobu	celní sazba
Dextriny KN 3505 10 10	9 % + 17,7 EUR/100 kg
Esterifikované a etherifikované škroby KN 3505 10 50	7,7 %
Ostatní modifikované škroby KN 3505 10 90	9 % + 17,7 EUR/100 kg
Přípravky k úpravě povrchu, k apretování na podkladě škrobnatých látek, obsahujících méně než 55 % takových látek KN 3809 10 10	8,3 % + 8,9 EUR/100 kg (maximální celní sazba MAX 12,8 %)
Přípravky k úpravě povrchu, k apretování na podkladě škrobnatých látek, obsahujících nejméně 55 %, ale méně než 70 % takových látek KN 3809 10 30	8,3 % + 12,4 EUR/100 kg (maximální celní sazba MAX 12,8 %)
Přípravky k úpravě povrchu, k apretování na podkladě škrobnatých látek, obsahujících nejméně 70 %, ale méně než 83 % takových látek KN 3809 10 50	8,3 % + 15,1 EUR/100kg (maximální celní sazba MAX 12,8 %)
Přípravky k úpravě povrchu, k apretování na podkladě škrobnatých látek, obsahujících nejméně 83 % takových látek KN 3809 10 90	8,3 % + 17,7 EUR/100 kg (maximální celní sazba MAX 12,8 %)

Příloha 2

Preferenční neomezený přístup na trh EU pro brambory a výrobky z brambor

U brambor a výrobků z brambor poskytuje EU preferenční neomezený přístup na trh západoevropským zemím mimo EU, některým zemím Středomoří, zemím západního Balkánu, Moldavsku, Turecku, Chile, Mexiku, Republice Jižní Afrika a v rámci všeobecného systému preferencí i dalším rozvojovým a nejméně rozvinutým zemím. Dále poskytuje preferenční přístup v rámci kvót, důležitý zejména pro dodávky raných brambor ze zemí Středomoří.

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
internet: www.mze.gov.cz
e-mail: info@mze.gov.cz

ISBN 978-80-7434-854-9

Praha 2026